

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
INFORMATIKOS FAKULTETAS**

Audrius Batisa

**LAIKINAI MOKYKLOS NEGALINČIŲ LANKYTI MOKINIŲ
PAGALBINIS MOKYMASIS NUOTOLINIU BŪDU**

Baigiamasis magistro projektas

Vadovas

Doc. Dr. D. Rutkauskienė

KAUNAS, 2018

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
INFORMATIKOS FAKULTETAS

LAIKINAI MOKYKLOS NEGALINČIŲ LANKYTI MOKINIŲ
PAGALBINIS MOKYMASIS NUOTOLINIU BŪDU

Baigiamasis magistro projektas
Nuotolinio mokymosi informacinės technologijos (621E14002)

Vadovas

(parašas) Doc. Dr. D. Rutkauskienė

(data)

Recenzentas

(parašas) Prof. A. Targamadžė

(data)

Projektą atliko

(parašas) Audrius Batisa

(data)

KAUNAS, 2018

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS

Informatikos fakultetas

(Fakultetas)

Audrius Batisa

(Studento vardas, pavardė)

Nuotolinio mokymosi informacinės technologijos (621E14002)

(Studijų programos pavadinimas, kodas)

Baigiamojo projekto „Pavadinimas“

AKADEMINIO SAŽININGUMO DEKLARACIJA

20 ____ m. _____ d.

Kaunas

Patvirtinu, kad mano **Audrius Batisos** baigiamasis projektas tema „LAIKINAI MOKYKLOS NEGALINČIŲ LANKYTI MOKINIŲ PAGALBINIS MOKYMASIS NUOTOLINIU BŪDU“ yra parašytas visiškai savarankiškai, o visi pateikti duomenys ar tyrimų rezultatai yra teisingi ir gauti sąžiningai. Šiame darbe nei viena dalis nėra plagijuota nuo jokių spausdintinių ar internetinių šaltinių, visos kitų šaltinių tiesioginės ir netiesioginės citatos nurodytos literatūros nuorodose. Įstatymų nenumatytų piniginių sumų už šį darbą niekam nesu mokėjęs.

Aš suprantu, kad išaiškėjus nesąžiningumo faktui, man bus taikomos nuobaudos, remiantis Kauno technologijos universitete galiojančia tvarka.

_____
(vardą ir pavardę įrašyti ranka)

_____
(parašas)

Batista, Audrius. LAIKINAI MOKYKLOS NEGALINČIŲ LANKYTI MOKINIŲ PAGALBINIS MOKYMASIS NUOTOLINIU BŪDU. Magistro baigiamasis projektas / vadovas Doc. Dr. D. Rutkauskienė; Kauno technologijos universitetas, Informatikos fakultetas.

Mokslo kryptis ir sritis: Technologijos mokslai, Informatikos inžinerija (07T).

Reikšminiai žodžiai: Pagalbinis mokymasis, nuotolinis mokymasis, pagalba mokiniui, laikinas mokyklos nelankymas

Kaunas, 2018. 72 p.

SANTRAUKA

Mokymasis bendrojo ugdymo mokyklose (pradinė mokykla, pagrindinė mokykla, progimnazija, vidurinė mokykla, gimnazija toliau tekste – **mokykla**) yra neatsiejama šiuolaikinių vaikų gyvenimo dalis, kuri įprastai vyksta mokymo įstaigoje nustatytu laiku ir nustatytoje vietoje. Vaikui susirgus, dalyvaujant olimpiadose ar kultūros renginiuose, tėvams kartu su vaiku išvykus į komandiruotę ar vaikui dalyvaujant mainų programose, jis *laikiniai nelanko mokyklos, tačiau lieka jos sąrašuose*. Sugrįžęs į savo mokymo įstaigą toks vaikas turi pasivyti bendramokslis papildomai mokydamasis savarankiškai.

Kaip vieną iš *pagalbinio mokymo elementų* mokykloje tikslinga taikyti virtualiomis mokymosi aplinkomis paremtą *nuotolinį mokymąsi* jungiant jį su tradiciniu mokymu, kadangi toks mokymas suteikia laisvės vietai ir laikui pasirinkti, turi išliekamąją vertę, o per laiką sukaupus įvairių mokomųjų dalykų ugdymo turinį, gali padėti taupyti mokytojo laiką, skirtą papildomoms konsultacijoms.

Audrius, Batista. *Title of the Project: REMOTE ASSISTANCE LEARNING FOR PUPILS WHO TEMPORARILY CANNOT ATTEND SCHOOL* Master's thesis in Information Technologies of Distance Education / supervisor Doc. Dr. D. Rutkauskienė.

Research area and field: The Faculty of Informatics, Kaunas University of Technology.

Key words: Distance learning, virtual learning, aid mechanism, education, remote assistance

Kaunas, 2018. 72 p.

SUMMARY

Learning in general education schools (elementary school, primary school, lower secondary school, secondary school, gymnasium secondary school later in the text – **school**) is an inseparable part of the lives of nowadays children, which usually is happening in an education institution on a set timing and a set place. When a child is ill, participates in contests or cultural events, when parents take their kids to business trips or when a kid is in an exchange program, the child is temporarily not going

to school, but still stays in its lists. When the child goes back to school, he has to catch up with his classmates additionally learning by him self.

As one of auxiliary teaching elements it is right to apply virtual learning enviroment based distance learning services connecting it to tradicional teaching. This teaching gives freedom to choose time and place, has enduring value and after some time collecting several subject educating content, it can help the teacher save time, that would be intended for additional consultations.

TURINYS

IŽANGA.....	9
1. ŠALTINIŲ ANALIZĖ.....	11
1.1 NUOTOLINIO MOKYMOSI SITUACIJA LIETUVOJE.....	11
1.2 TEISINĖ APLINKA.....	12
1.3 PRECEDENTAI.....	12
1.4 NUOTOLINIAM MOKYMUI SI NAUDOJAMI TECHNINIAI RESURSAI.....	13
1.5 APIBENDRINIMAS.....	14
2. LAIKINAS MOKYKLOS NELANKYMAS	15
3. PRIELAIIDOS	16
4. GIMNAZIJOS MOKSLEIVIŲ APKLAUSA.....	18
4.1 APKLAUSOS REZULTATAI	18
4.2 APKLAUSOS APIBENDRINIMAS	19
5. MOKYKLOS INFORMACINĖS SISTEMOS ANALIZĖ	20
5.1 EL. PAŠTAS.....	20
5.2 DIENYNAS „TAMO“	20
5.2.1 DIENYNO PAGRINDINĖS FUNKCIJOS	21
5.2.2 DIENYNO PAPILDOMOS FUNKCIJOS	22
5.2.3 BENDRAVIMO SISTEMA.....	22
5.2.4 DOKUMENTŲ PATEIKIMAS TĖVAMS	22
5.2.5 TĖVŲ SUSIRINKIMŲ GRAFIKAS.....	22
5.2.6 KLASĖS GIMTADIENIŲ KALENDORIUS.....	23
5.2.7 APKLAUSŲ MODULIS	23
5.2.8 DISKUSIJŲ FORUMAI.....	23
5.3 MOKYKLOS INTERNETO SVETAINĖ.....	23
5.4 KELIŲ SISTEMŲ NAUDOJIMO TENDENCIJOS.....	23
6. MOKYMOSI VALDYMO SISTEMOS PASIRINKIMAS	25
7. BENDRAVIMO PRIEMONĖ FACEBOOK WORKPLACE	28
7.1 TRUMPA „FACEBOOK“ ISTORIJA	28
7.2 KAIP FACEBOOK PANAUDOTI MOKYMESI?	28
8. PROJEKTAVIMAS	30

8.1	MOKYTOJAS PRISIJUNGĘS PRIE SISTEMOS	31
8.2	MOKSLEIVIS PRISIJUNGĘS PRIE SISTEMOS	32
9.	REALIZAVIMAS.....	36
9.1	BANDOMOJO KURSO MOODLE VMS KŪRIMAS	36
9.2	KURSO TEMOS	37
9.2.1	TINKLAPIŲ KŪRIMO ĮVADAS.....	38
9.2.2	TINKLALAPIŲ STRUKTŪRA. HTML KALBA	38
9.2.3	HIPERTEKSTO RAŠYKLĖ „SEAMONKEY“	38
9.2.4	SVETAINĖS PROJEKTAVIMAS.....	39
9.2.5	PAPRASČIAUSIO TINKLALAPIO KŪRIMAS	39
9.2.6	ANTRAŠTĖ. LYGIUOTĖ. ŠRIFTO STILIUS	39
9.2.7	TEKSTO ŠRIFTAS, DYDIS IR SPALVA.....	39
9.2.8	ŽENKLINAMIEJI IR NUMERUOJAMIEJI SĄRAŠAI	39
9.2.9	PAVEIKSLĖLIAI TINKLALAPYJE	39
9.2.10	LENTELĖS	40
9.2.11	SAITAI.....	40
9.2.12	PRADŽIOS TINKLALAPIS	40
9.2.13	PAKOPINIŲ STILIŲ APRAŠO KALBA	40
9.2.14	SVETAINĖS PUBLIKAVIMAS	40
9.3	BENDRAVIMO PRIEMONĖS „FACEBOOK WORKPLACE“ INTEGRAVIMAS ...	40
10.	NAUDOTOJŲ ATILIEPIMAI IR SISTEMOS KOREKCIJOS	42
10.1	MOKSLEIVIŲ ELGESYS VIRTUALIOJE MOKYMOSI APLINKOJE	42
10.2	MOKYTOJŲ ATILIEPIMAI	43
10.3	MOKSLEIVIŲ APKLAUSA DĖL SISTEMOS NAUDOJIMO.....	44
10.4	INFORMACINĖ SISTEMA PO NUOTOLINIO MOKYMOSI SISTEMOS ĮDIEGIMO	
	47	
	REKOMENDACIJOS.....	48
	IŠVADOS.....	49
	LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	50
	PRIEDAI.....	52

PAVEIKSLĖLIŲ SĄRAŠAS

1 pav. Problemų medis.....	15
2 pav. Kuriuos mokymosi dalykus norėtumėte mokytis nuotoliniu būdu (internetu)?	19
3 pav. Informacinės sistemos mokykloje.....	20
4 pav. Tamo.....	21
5 pav. Mokyklos interneto svetainė.....	23
6 pav. Mokymosi valdymo sistemų ir Studentų informavimo sistemų naudojimas.....	24
7 pav. MVS panaudojimo tendencijos Europos aukštosiose mokyklose.....	25
8 pav. MVS Kanados ir JAV aukštosiose mokyklose naudojimas	26
9 pav. „Facebook Workplace“ aplinkos panaudojimas	29
10 pav. Principinė panaudojimo schema	30
11 pav. Mokytojas sistemoje.....	32
12 pav. Moksleivis prisijungęs prie pagalbinės sistemos	33
13 pav. Pagalbos mokiniui teikimas	34
14 pav. Sistemos panaudojimas.....	34
15 pav. Mokyklos IS po naujų elementų integravimo	36
16 pav. Bandomasis kursas Moodle	37
17 pav. Kurso medžiagos turinys	38
18 pav. „Facebook“ darbo aplinka	41
19 pav. Tamo su temos numeriu.....	42
20 pav. Kuras po korekcijos su temos numeriais	43
21 pav. Atnaujinta mokyklos interneto svetainė	44
22 pav. Kokių būdu jungiatės prie sistemos?.....	44
23 pav. Kokius pastebėjote sistemos trūkumus?	45
24 pav. Ką rekomenduojate keisti?.....	46
25 pav. Informacinė sistemos schema po korekcijos.....	47

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. MVS pagal požymį „Mokama/Nemokama“	27
2 lentelė. Kontekstinių mazgų detalizavimas.....	34
3 lentelė. Veiksmų mazgų detalizavimas.....	35

IŽANGA

Mokymasis bendrojo ugdymo mokyklose (pradinė mokykla, pagrindinė mokykla, progimnazija, vidurinė mokykla, gimnazija toliau tekste – **mokykla**) yra neatsiejama šiuolaikinių vaikų gyvenimo dalis, kuri įprastai vyksta mokymo įstaigoje nustatytu laiku ir nustatytoje vietoje. Vaikui susirgus, dalyvaujant olimpiadose, ar kultūros renginiuose, tėvams kartu su vaiku išvykus į komandiruotę ar vaikui dalyvaujant mainų programose, jis *laikiniai nelanko mokyklos, tačiau lieka jos sąrašuose*. Sugrįžęs į savo mokymo įstaigą toks vaikas turi pasivyti bendramokslis papildomai mokydamasis savarankiškai.

2012 metais Lietuvoje bendrojo ugdymo mokyklos nelankė 14,4 tūkst. mokyklinio amžiaus vaikų [1]. 2011–2012 m. m. 17-oje Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų nuotoliniu būdu mokėsi 287 mokiniai [2]. Švietimo ir mokslo ministerijos specialistų teigimu, mokinių, besimokančių nuotoliniu būdu, skaičius auga: 2013 m. taip mokėsi 847 vaikai, 2016 – jau 2 304 [3].

Remiantis Užkrečiamų ligų ir AIDS centro duomenimis Lietuvos gyventojų sergamumo struktūroje sergamumas užkrečiamosiomis ligomis kasmet sudaro nuo 10 iki 20 % visų užregistruotų susirgimų šalyje [4], tai tik viena iš laikino nelankymo priežasčių.

Vilniaus krikščionių gimnazijoje, kiekvieną mėnesį, dėl ligos ir kitų priežasčių praleidžiama apie 5% pamokų. Jeigu vaiko mokykloje nebuvimo laiku buvo rašomas atsiskaitymas, pagal mokyklos tvarką, per dvi savaites jis turi pasirengti atsikaitymui savarankiškai ir atsiskaityti. Tačiau tokiu atveju mokiniui reikalinga papildoma pagalba. Atlikus mokytojų apklausą paaiškėjo kad, 76 % mokytojų teikia pagalbą mokiniui, konsultuodami jį ne pamokos metu. Pagalba mokiniui teikiama:

- papildomų konsultacijų su mokytoju metu,
- mokinys seka įrašus elektroniniame „Tamo“ dienyne,
- naudojami pratybomis ir vadovėliais,
- konsultuojasi su bendramoksliais.

Kaip vieną iš *palaikomojo mokymo elementų* mokykloje būtų tikslinga taikyti nuotolinį mokymąsi, kadangi toks mokymas suteikia laisvės vietai ir laikui pasirinkti, turi išliekamąją vertę, o per laiką sukaupus įvairių mokomųjų dalykų ugdymo turinį, gali padėti taupyti mokytojo laiką skirtą papildomoms konsultacijoms.

Nuotolinio palaikomojo mokymo organizavimas iškelia ir savus iššūkius, tokius kaip:

- informacinių kompiuterinių technologijų ir programinės įrangos poreikis,
- mokytojų gebėjimas naudotis technika ir programomis,
- papildomo personalo arba krūvio poreikį,
- finansavimo klausimus.

Darbo tikslas – sukurti nuotolinio mokymosi edukacinę – technologinę mokymosi sistemą, skirtą teikti pagalbą mokiniui laikinai negalinčiam lankyti mokyklos.

Darbo uždaviniai:

1. išnagrinėti nuotolinio mokymosi situaciją Lietuvos mokyklose;
2. išnagrinėti nuotolinio mokymosi modelius, kurie galėtų būti taikomi mokiniams laikinai nelankantiems mokyklos;
3. suprojektuoti sistemą leidžiančią, mokiniams laikinai nelankantiems mokyklos, mokytis savarankiškai nuotoliniu būdu;
4. realizuoti suprojektuotą sistemą, ir pratestuoti šią sistemą su informacinių technologijų bandomuoju nuotolinio mokymosi kursu „HTML žymėjimo pagrindai 10 klasė“;
5. parengti išvadas, teikti rekomendacija plėtrai.

Darbo objektas: nuotolinio mokymo panaudojimas bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių mokymosi nenutrūkstamumui užtikrinti.

Darbo rezultatas: pagalbines nuotolinio mokymosi sistema mokykloms.

Pagalbinės nuotolinio mokymosi sistema įdiegta Vilniaus krikščionių gimnazijoje. Diegimo aktas (**1 Priedas**).

Darbo rezultatai pristatyti Tarptautinėje konferencijoje skirtoje IT idėjų sklaidai „ALTA‘17“ „Pažangios mokymosi technologijos Išmanusis mokymasis“ publikacija (**2 Priedas**).

1. ŠALTINIŲ ANALIZĖ

„Tobulėjančios informacinės ir komunikacinės technologijos išplečia galimybes išsilavinimą įgyti nuotoliniu būdu. Nuotolinis mokymasis (angl. *distance learning*) – tai nuoseklus savarankiškas ar grupinis mokymasis, kai besimokančiuosius ir mokytoją, dėstytoją skiria atstumas ir(ar) laikas, o bendravimas ir bendradarbiavimas, bei mokymosi medžiaga pateikiama informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis (IKT)“ [2].

1.1 Nuotolinio mokymosi situacija Lietuvoje

Informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) įsigalėjimas švietimo sistemoje ir jų diegimas sudaro tinkamas sąlygas taikyti nuotolinį mokymąsi bendrojo ugdymo mokyklose. IKT integravimas į mokyklą – tai viena iš kertinių švietimo pertvarkos dalių, nuo kurios sėkmės priklauso visos švietimo reformos klotis [5].

Šiuolaikiniam mokymuisi apibūdinti vartojami šie terminai: tradicinis (angl. *face-to-face learning*), elektroninis, virtualusis. Visi šie mokymosi būdai gali būti realizuojami akivaizdžiai arba nuotoliniu būdu. [6] Lietuvos universitetuose įprasta praktika naudoti mokymosi valdymo sistemas (MVS) (angl. *LMS – learning management system*) nuolatinėse studijose. Tuo tarpu bendrojo lavinimo mokyklose MVS naudojamos dažniausia tik nuotolinio mokymo atveju, o virtuali, t.y. pasiekama iš bet kurios vietos mokymosi aplinka formuojama pasitelkiant e. dienynus, e. pratybas bei kitas socialinio bendravimo ir dokumentų dalijimosi aplinkas.

„Jei tradicinis mokymas, organizuojamas mokymo centre, paprastai vyksta nustatytu laiku, fizinėje erdvėje, t. y. susijęs su laiku ir vieta, tai nuotolinis apibrėžiamas kaip bet koks mokymasis, kai mokymo paslaugas dažniausia valdo pats besimokantis asmuo, o paslaugos teikėjas jam suteikia pagalbą, paramą. Įvertinant tai, kad žinių informacinėje visuomenėje nuotolinis mokymasis vis daugiau įsigali ir jo pagrindiniai elementai (lankstumas, savarankiškas mokymasis ir parama mokymuisi) yra priimtini ir galintys tarpti švietimo paslaugų terpėje. Ypač tam pasitarnauja nuotolinio mokymosi pagrindas mokymosi atvirumas, galimybė mokinį ir mokytoją išlaisvinti erdvėje, laike, kas sudaro pagrindą naujai mokymosi linkmei, kurioje besimokantysis gali pasirinkti individualesnį mokymąsi ar studijas, o mokytojas jam tampa patarėju, metodiniu vadovu, mokymosi ar studijų turinys orientuotas į besimokantįjį ir pan.

Šie pastebėjimai leidžia a priori teigti, kad *ateityje turėtų kisti švietimo paslaugų pobūdis ir mokyklų statusas, struktūra, funkcijos* ir pan., nes formuojasi XXI a. būdingos tinklinės struktūros, kurios, sujungusios savo vidinius ir išorinius bendradarbiaujančius tinklus, gali įgyti sinerginį efektą. [7]“.

1.2 Teisinė aplinka

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, mokykla, kurios nuostatuose (įstatuose) numatytas *nuotolinis mokymas*, šalies mokinius pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ir akredituotas vidurinio ugdymo programas *moko nuotoliniu būdu*, jeigu turi *technologinių išteklių, metodinę medžiagą* ir šalies mokinių mokymąsi nuotoliniu būdu yra *raštu suderinusi su švietimo ir mokslo ministru* [8]. Lietuvos informacinės visuomenės plėtros 2011 – 2019 metų programoje numatyta – skatinti Lietuvos gyventojus įgyti žinių ir įgūdžių, kad jie sėkmingai naudotųsi informacinėmis ir ryšių technologijomis (toliau – IRT), įsitrauktų į žinių visuomenę, gerėtų jų gyvenimo kokybė, mažėtų socialinė atskirtis, sudaryti tam sąlygas. Vienas iš pirmo programos prioriteto uždavinių 7.2.3. *sudaryti naujos kokybės lanksčias mokymosi sąlygas, sudarančias individualizuoto mokymo ir mokymosi elektroninėje erdvėje visą gyvenimą galimybes* [9].

1.3 Precedentai

Lietuvoje šiuo metu naudojantis nuotoliniu mokymu galima įgyti pagrindinį ir brandos atestatus. Tokias paslaugas teikia penkios mokyklos Lietuvoje [10].

- Vilniaus Ozo gimnazija (1–8 klasės ir I–IV gimnazijos klasės),
- Šiaulių Simono Daukanto gimnazija (asmenys iki 20 metų, 9–12 klasės),
- Šiaulių Sandoros progimnazija (1–8 klasės),
- Akmenės suaugusiųjų mokymo centras (asmenys nuo 16 metų, 5–12 klasės),
- Kretingos suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras (11–12 klasės).

Literatūros šaltiniuose dažniausia minimos Ozo gimnazija [11], Šiaulių Simono Daukanto gimnazija [12], Šiaulių „Sandoros“ progimnazija, kuri vykdo nuotolinį mokymąsi 1–8 klasėms [2] ir kitos mokyklos.

Pasak Ozo gimnazijos direktoriaus, „Didelis patogumas yra tai, kad mokiniai gali atlikti užduotis bet kuriuo paros metu ir bet kurią savaitės dieną. Esant rimtam pagrindimui mokytojas turi teisę atidėti užduočių atlikimo terminą ilgesniam laikui.

Nuotoliniu būdu besimokantiems Lietuvos piliečiams mokslas yra nemokamas. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (PUPP) ir Brandos egzaminus mokiniai laiko pagal PUPP ir egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarką. Lietuvių kalbos ir matematikos dalyko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus galima patikrinti „Skype“ programa, o egzaminus būtina laikyti atvykus į gimnaziją. Sėkmingai baigę kursą mokiniai gauna valstybės pripažintus išsilavinimą patvirtinančius dokumentus“ [11].

Šiaulių Simono Daukanto gimnazijoje, kaip ir Vilniaus Ozo gimnazijoje nuotolinį mokymąsi gali rinktis asmenys (mokiniai), kurie dėl įvairių priežasčių negali įgyti žinių tradicinėje bendrojo lavinimo mokykloje:

- besigydantys medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, ar namie, kuriems dėl ligos ar patologinės būklės gydytojų konsultacinė komisija yra paskyrusi mokymą namie;
- turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendaciją, ne ilgiau kaip vienus mokslo metus;
- dalyvaujantys didelio meistriškumo sportininkų rengimo, tarptautinių dalykinių olimpiadų pasirengimo, tarptautinėje mokinių mobilumo (judumo) ar mainų programose
- nepilnametės, esančios nėštumo ir gimdymo atostogose, nepilnamečiai, auginantys savo vaikus;
- turintys specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas laikinai išvykę į užsienį, taip pat mokiniai pagal Vaiko teisių apsaugos tarnybos rekomendaciją;
- mokiniai, mokomi kasdieniu būdu pagal vidurinio ugdymo programą, atitinkamo dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, jei nesusidaro laikinoji grupė;
- laikinai ir nuolat užsienyje gyvenantys asmenys, pageidaujantys mokytis pagal lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos programas [12].

1.4 Nuotoliniam mokymuisi naudojami techniniai resursai

Vilniaus Ozo gimnazijoje mokymui naudojama virtuali mokomoji aplinka Moodle. Pamokos interaktyvios, mokinių darbai vertinami ir recenzuojami komunikuojant elektroniniu paštu ir „Skype“ programa [11].

Šiaulių Simono Daukanto gimnazija mokymui naudojama Šiaulių universiteto nuotolinių studijų centro Moodle mokomoji terpė (platforma) [12].

Kalbant apie mokytojų kompetencijų tobulinimą bei pagalbą mokymo medžiaga, pasak *Pažangių mokymosi technologijų naudojimas ugdymo procese* straipsnio autorių, – Atvirieji švietimo išteklių yra tinkama mokymo mišriu būdu alternatyva, nes skatina laisvai prieinamos viešai naudoti mokymosi medžiagos platinimą mokytojams, o tiems, kurie mokosi, pagerina prieigą prie mokymosi išteklių. Tyrimo duomenimis, 80 proc. mokytojų sutinka dalytis savo kuriamą medžiaga atviruosiuose švietimo ištekliuose (AŠI), 90 proc. apklaustųjų nurodė, kad AŠI kaupimas Lietuvoje yra aktualus ir naudingas [13].

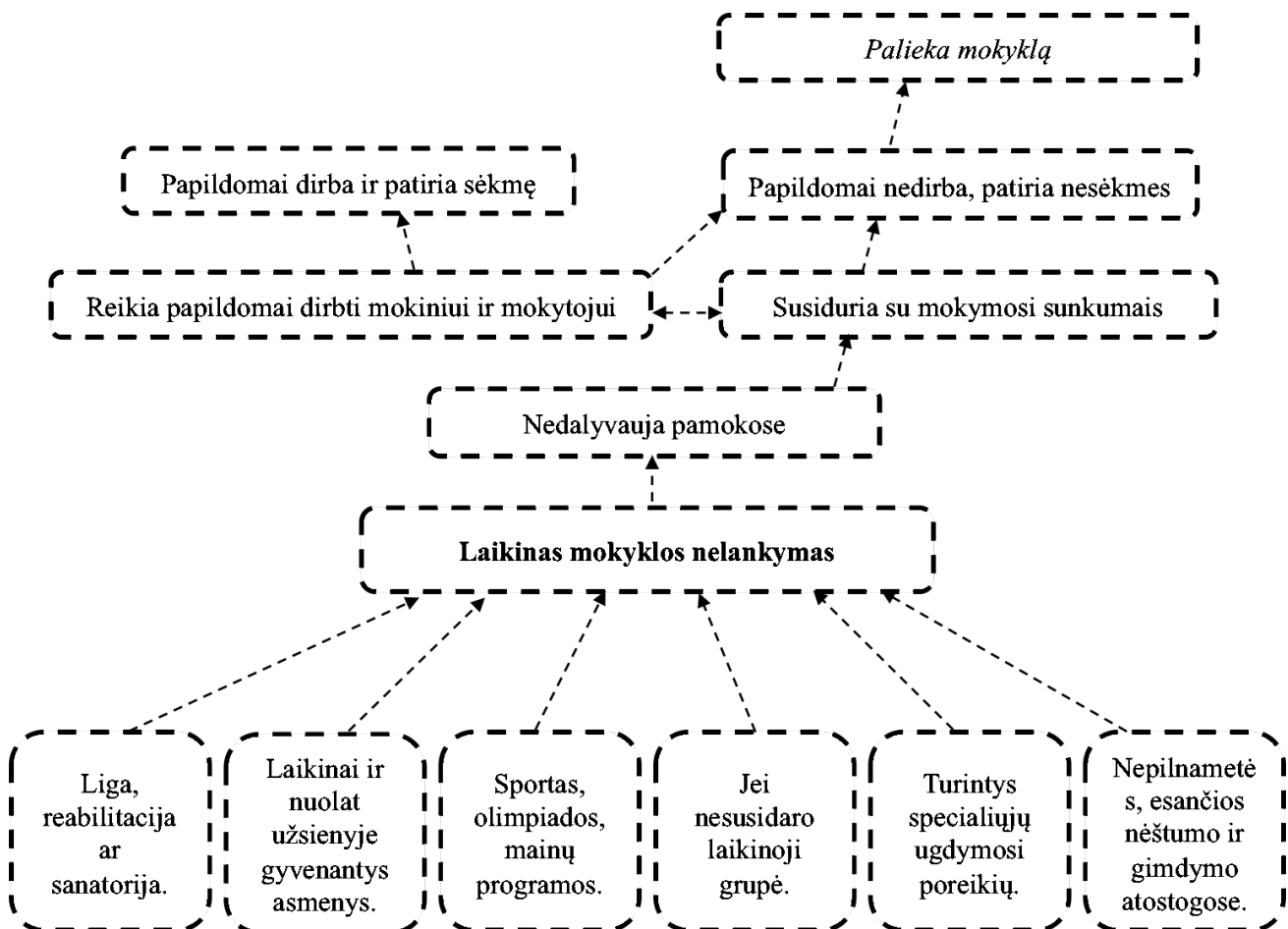
1.5 Apibendrinimas

Lietuvoje šiuo metu yra palanki situacija įvairiai plėtoti nuotolinio mokymo paslaugas bendrojo ugdymo mokyklose, nes:

- egzistuoja teisinė bazė reglamentuojanti nuotolinio mokymo paslaugas,
- informacinės visuomenės plėtros 2011 – 2019 metų programoje skatinama *įvairiapusiškiau plėtoti mokymąsi elektroninėje erdvėje,*
- jau veikia mokyklos kurios teikia *nuolatinės* nuotolinio mokymo paslaugas, – galima remtis jų gerą patirtimi.

2. LAIKINAS MOKYKLOS NELANKYMAS

Laikino mokyklos nelankymo atveju, dėl praleistų pamokų neteikiant savalaikės pagalbos, nesudarant galimybių gauti mokymosi turinį ir nekonsultuojant laiku, besimokantysis rizikuoja patirti nesėkmes, kurios vėliau gali tapti didesnių mokymosi sunkumų arba pašalinimo iš mokymo įstaigos priežastimi (žr. 1).

1 pav. Problemų medis

Situacija kai moksleivis *laikiniai nelanko mokyklos*, tačiau lieka jos sąrašuose šiuo metu sprendžiama papildomų konsultacijų su mokytoju ne pamokos metu, bei kitais prieinamais būdais.

Kaip vieną iš *pagalbinio mokymo elementų* mokykloje galima būtų taikyti virtualiomis mokymosi aplinkomis paremtą *nuotolinį mokymąsi* jungiant jį su tradiciniu mokymu, kadangi toks mokymasis suteikia laisvės vietai ir laikui pasirinkti, turi išliekamąją vertę, o per laiką sukaupus įvairių mokomųjų dalykų ugdymo turinį, gali padėti taupyti mokytojo laiką, skirtą papildomoms konsultacijoms.

3. PRIELAIDOS

Nors Lietuvoje yra mokyklų kuriose nuotolinis mokymas organizuojamas ir pradinėse klasėse [12], pagal pradinio ugdymo bendrąją programą, pradinėse klasėse kompiuteriai dažniau minimi kaip priemonė interaktyviems žaidimams. Ir jeigu yra galimybė, kaip mokymuisi rašyti priemonė, minimas kompiuterių tarpdisciplininio integravimo būtinumas (gramatikos, muzikos, matematikos, piešimo, pasaulio pažinimo pamokose) [14]. Pradinių klasių moksleivių kompiuterinis raštingumas yra specifinis, pagal jiems keliamus reikalavimus. O norint pasinaudoti informacinių ir komunikacinių technologijų galimybėmis mokantis nuotoliniu būdu, reikia tam tikrų kompiuterinio raštingumo įgūdžių [2]. Kuriuos labiau atliepia pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos skirtos 5 – 8 ir 9 – 12 gimnazinių klasių mokiniams [15].

Be tam tikrų kompiuterinio raštingumo įgūdžių, būtinų ne tik mokiniui bet ir mokytojui, norint organizuoti nuotolinį mokymąsi reikalinga specifinė infrastruktūra, – apimanti informacinę kompiuterinę techniką, programinę įrangą, interneto ryšį bei mokymosi, mokymo medžiagą [2].

2016 – 2017 mokslo metams į Vilniaus krikščionių gimnaziją buvo priimti 167 pirmos – dvyliktos klasės mokiniai. Šiuo metu mokykloje mokosi 171 mokinys, iš jų 82 vaikai mokosi 5 – 12 klasėse.

Vilniaus krikščionių gimnazijoje visose klasėse, yra bent po vieną kompiuterį, pajungtą prie interneto. Kadangi mokytojai ir mokiniai naudojami elektroniniu dienynu „Tamo“ kuris yra internete, mokykloje užtikrinamas stabilus interneto ryšys. Bibliotekoje yra 10 stacionarių kompiuterių. Mokinių poreikiams yra pritaikyta papildomi 15 nešiojamų kompiuterių. Visi kompiuteriai yra pajungti į vieną bendrą vidinį tinklą.

Mokiniai mokymo reikmėms kompiuterius gali naudoti nuolatos, tai įprastinė mokymosi rutinos dalis. Be jau minėto elektroninio dienyno, pamokose naudojamos aplinkos „Google diskas“, kaip dokumentų kūrimo ir saugojimo priemonė, naudojamos „Google diske“ esančios formos testams kurti ir atlikti, taip pat el. paštas ir greitųjų žinučių paslauga. Visa tai leidžianti manyti, kad esant poreikiui mokymosi turinį moksleiviai lengvai pasiektų internete.

Nepaisant prielaidos apie besimokančiųjų potencialą naudotis virtualaus mokymosi resursais, reikalinga ir mokymo medžiaga kurią turėtų kurti mokytojas, tai papildomas darbas ir papildomų įgūdžių poreikis. Tokių kaip skaidrių kūrimas, video ir interaktyvių pamokų kūrimas. Todėl gali atsirasti papildomų mokymų poreikis atskiriems mokytojams. Kaip pagalba šioje situacijoje galėtų būti atvirieji švietimo ištekčiai apie kuriuos palankiai atsiliepia didelė dali mokytojų [13].

Vilniaus krikščionių gimnazijos informacinių kompiuterinių technologijų parkas gali užtikrinti, pateikčių sukūrimą, informacijos talpinimą į nutolusią sistemą, iš dalies (naudojantis nešiojamų

kompiuterių kamera) gali įrašyti balso paskaitą, kurią vėliau reikėtų apdoroti specialiomis programomis.

Įprastai gimnazijoje nėra praktikuojamos vaizdo konferencijos „Skype“ ar kitokioje vaizdo konferencijų terpėje. Tačiau kartais organizuojamos vaizdo paskaitos.

Mokykla yra kompiuterizuota, o siekiant nuotolinį mokymąsi padaryti pagalbine mokymosi priemone mokykloje, galima išnaudoti egzistuojančią IT infrastruktūrą. Be IT infrastruktūros tam reikalinga programine įranga paremta virtuali mokymosi aplinka.

4. GIMNAZIJOS MOKSLEIVIŲ APKLAUSA

Siekiant išsiaiškinti moksleivių lūkesčius ir galimybes gauti pagalbą nuotoliniu būdu, buvo atlikta moksleivių apklausa Vilniaus krikščionių gimnazijoje (**3 Priedas**). Apklaunami buvo 4 – 12 klasių moksleiviai. Apklausoje dalyvavo 76 moksleiviai, 41 vaikinai ir 35 merginos. Į apklausą buvo įtraukti ir 4 klasės moksleiviai, kadangi sekančiais metais, kai bus bandoma pagalbiniė nuotolinio mokymosi sistema, jie jau bus penktokai, o 12 klasės moksleiviai bus baigę mokyklą.

Apklausiai buvo parengta 12 uždaro tipo klausimų, susidedančių iš keturių struktūrinių dalių:

- pirma dalis, – klausimai apie klasę ir lytį,
- antra dalis – apie norą mokytis nuotoliniu būdu,
- trečia dalis – kokių dalykų labiausia norėtų mokytis internetu,
- ketvirta dalis klausimų – apie galimybes naudotis kompiuteriu ir internetu ne mokykloje, mokymosi tikslais.

Anketavimui buvo panaudota interaktyvi „Google Forms“ sąsaja, surinkti duomenys buvo eksportuoti ir apdorojami „Google skaičiuokle“ ir „Google Forms“ siūlomose aplinkose.

4.1 Apklaustos rezultatai

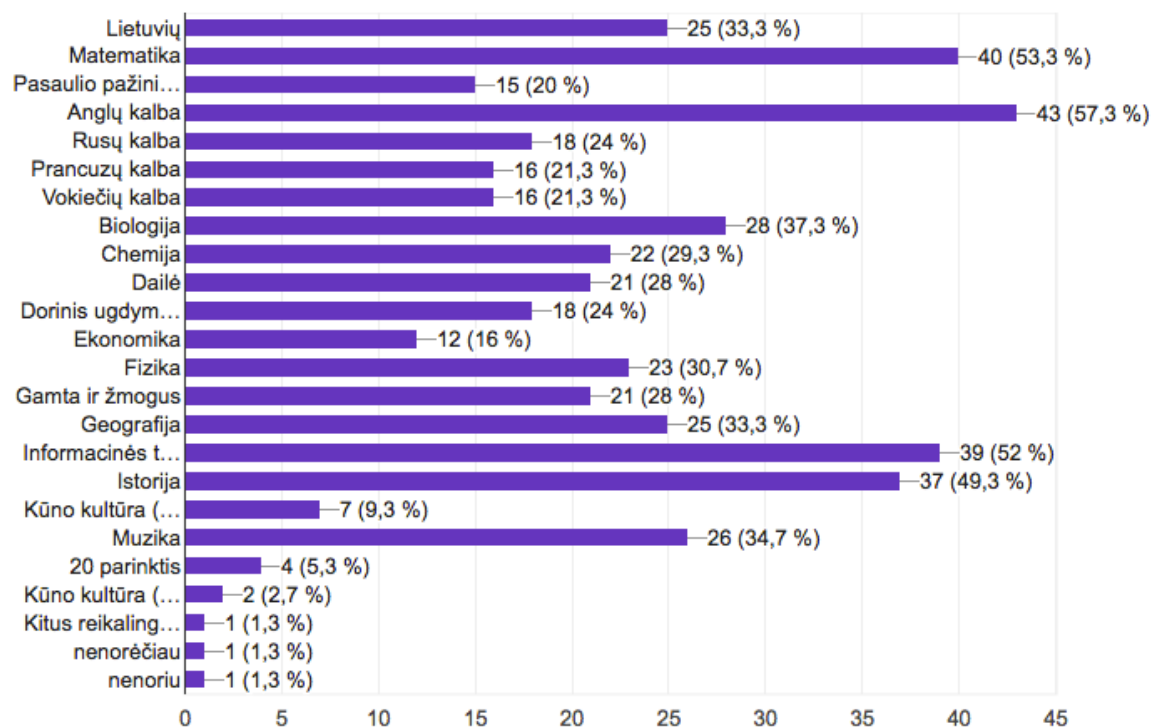
Atsakant į klausimą: „*Ar teko girdėti apie mokymąsi nuotoliniu būdu (internetu)?*“ buvo sulaukta 90,8 procentų teigiamų atsakymų.

Užduodant klausimą: „*Ar norėtumėte mokytis nuotoliniu būdu (internetu)?*“ Respondentai buvo prašomi įvertinti savo norą balais nuo 1 (visiškai nenoriu) iki 10 (labai noriu). Atsakymus nuo 6 iki 10 pasirinko 61 procentas respondentų.

Uždavus klausimą: „*Kaip jūs manote, kada ypač būtų naudingas mokymasis nuotoliniu būdu (internetu)?*“ buvo pateikti atsakymų variantai kur respondentai galėjo rinktis kelis atsakymus iš pasiūlytų. Respondentų atsakymai pasiskirstė taip:

- kai negalėjau lankyti mokyklos ir noriu pasivyti kursą – 54 (71,1%),
- kai negalėjau lankyti mokyklos ir noriu pasiruošti atsiskaitymui/kontroliniam darbui/testui – 43 (56,6%),
- kai negalėjau lankyti mokyklos ir noriu pasiruošti egzaminams – 31 (40,8%),
- noriu papildomai pasimokyti kai kuriuos dalykus – 25 (32,9%).

Klausimų grupėje apie dalyką kurį norėtų mokytis internetu „*Kuriuos mokymosi dalykus norėtumėte mokytis nuotoliniu būdu (internetu)?*“ buvo surašyti visi mokykloje dėstomi dalykai ir prašoma pasirinkti tiek dalykų, kiek norėtų ir tuos kuriuos norėtų. Respondentai galėjo rinktis kelis atsakymų variantus. Kaip matome iš paveikslėlio (žr. 2) didžiausio populiarumo sulaukė užsienio kalbų grupė, matematika, informacinės technologijos ir istorija.

2 pav. Kuriuos mokymosi dalykus norėtumėte mokytiis nuotoliniu būdu (internetu)?

Atsakymai į klausimus apie galimybes naudotis kompiuteriu ir internetu namuose, atitinkamai 93 ir 95 procentai mokinių turi galimybę naudotis kompiuteriu ir internetu namuose.

4.2 Apklauso apibendrinimas

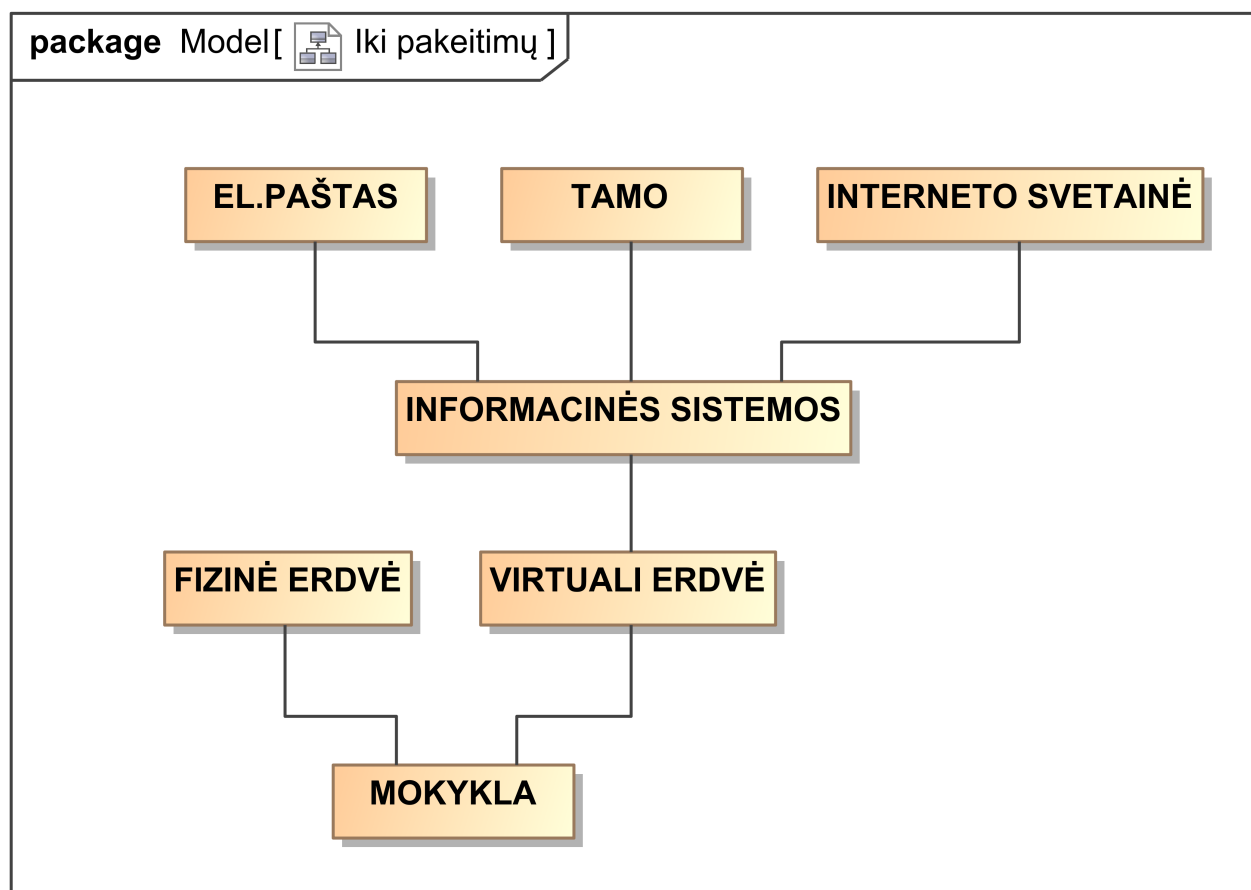
Iš 93 moksleivių apklausoje dalyvavo 76. Apklausoje dalyvavo 4 – 12 klasės moksleiviai. Daugiau nei 90% moksleivių yra girdėję apie nuotolinį mokymąsi. Didesnė dalis respondentų 61% norėtų mokytiis nuotoliniu būdu. 71% mano kad, nuotolinis mokymasis ypač naudingas tada, – kai negalėjo lankyti mokyklos ir nori pasivyti kursą. Nuotoliniu būdu, kaip vienus iš labiausia pageidaujama mokymosi dalykus įvardijo:

- užsienio kalbų (anglų),
- matematikos,
- informacinių technologijų
- istorijos.

Beveik visi mokiniai 93/95% turi galimybę namuose naudotis kompiuteriu ir internetu.

5. MOKYKLOS INFORMACINĖS SISTEMOS ANALIZĖ

Vilniaus krikščionių gimnazijoje naudojamas el. paštas, elektroninis dienynas „Tamo“, ir mokyklos interneto svetainė (žr. 3). Šios trys sistemos sudaro mokyklos informacinę sistemą ir yra pasiekiamos atskirais interneto adresais. Naudotojas norėdamas prisijungti prie kiekvienos iš jų turi suvesti jos adresą interneto naršyklės adresu juostoje arba pasiekti jas kitu sau patogiu būdu.

3 pav. Informacinės sistemos mokykloje

5.1 El. paštas

Vidinei ir išorinei komunikacijai užtikrinti mokytojai, administracija, moksleiviai ir tėvai naudoja asmeninį el. paštą, dažniausia „Gmail“ paskyras. Taip pat yra sukurtos kelios administracinėms reikmėms skirtos @kmok.lt pašto paskyros.

5.2 Dienynas „Tamo“

Pažymių registravimui ir pamokų lankomumo stebėjimui, pamokų tvarkaraščių skelbimui, namų darbų priskyrimui Vilniaus krikščionių gimnazijoje naudojamas e. dienynas „Tamo“ (žr. 4) pasiekiamas interneto adresu <http://tamo.lt> [16].

5.2.1 Dienyno pagrindinės funkcijos

Klasių tvarkaraščiai, individualūs mokinių ir mokytojų tvarkaraščiai:

- pamokų įvedimas su temomis ir namų darbais;
- pažymių įvedimas mokiniams;
- pastabos mokiniams arba visai klasei;
- lankomumo ir pavėlavimų fiksavimas;
- nelankymo pateisinimo dokumentų registravimas.

Pažangumo ir lankomumo ataskaitos, sudaromos pagal ministerijos normas ir mokyklų pageidavimus.

Ataskaitas ir dienyną gali peržiūrėti ir mokyklos vadovybė: direktorius, pavaduotojai. Ataskaitos gali būti spausdinamos ir konvertuojamos į Excel (bei kitas) programos bylas.

- informacija mokiniams (pažymiai, pažymių vidurkiai, namų darbai, pastabos);
- informacija mokinių tėvams (vaikų pažangumas, tvarkaraščiai, informacija apie praveistas pamokas);
- papildomi duomenys (mokinių fizinio parengtumo rodikliai bei duomenys apie mokinių sveikatą);
- pradinio ugdymo dienynas (atskira vertinimo sistema ir ataskaitų rinkinys).

Vilniaus krikščionių gimnazija | 2017-2018 m.m. | Apkrovimas: NORMALUS

TAMO | Audrius Batisa Mokytojas

59:32

NAUJIENOS

KŪRYBINGUMO MOKYKLA

MANO DIENYNAS

Grupės

Tvarkaraštis

Pamokos

Dienynas

Atsiskaitomieji darbai

Pavadavimai

Integruotos pamokos

Savarank./ Namų mokymas

Vertinimų šablonai

Savaitės ugdomoji veikla

Socialinė-pilietinė veikla

MOKYTOJO TVARKARAŠTIS

Data: 2018-03-26 | Mokytojas: Batisa Audrius

2018-03-26–2018-04-01, nelyginė savaitė Rodyti pamokos užpildymą

2018-03-26, Pirmadienis Redaguoti

Pamoka	Nuo	Iki	Dalykas	Grupė	Galioja
1	08:30	09:15	Informacinės technologijos	12 IT A	Visos savaitės 2017-09-18–2018-06-06
2	09:30	10:15	Informacinės technologijos	4 KA	Visos savaitės 2017-09-04–2018-06-06
3	10:30	11:15	Informacinės technologijos	7 IT	Visos savaitės 2018-01-22–2018-06-06
4	11:25	12:10	Informacinės technologijos	6 IT	Visos savaitės 2018-01-22–2018-04-01

4 pav. Tamo

5.2.2 Dienyno papildomos funkcijos

Prisijungimo ataskaitos: mokyklos vadovybė ir klasių vadovai mato, kokie mokiniai, mokytojai ir tėvai kada buvo prisijungę prie dienyno.

Mėnesių uždarymas: mokytojas gali pažymėti, kad baigė pildyti duomenis už mėnesį, tą informaciją mato administracija.

Kontrolinių darbų grafikas: mokytojai veda pamokas ir pažymi pamokos tipą (paprasta, kontrolinis, testas ir kt.), iš to susidaro bendra kontrolinių darbų grafiko lentelė.

Pažymių palyginimas: mokiniai ir jų tėvai gali palyginti pažangumą su bendraklasių pažangumu (nevaizduojant bendraklasių pavardžių).

5.2.3 Bendravimo sistema

Bendravimo sistema yra funkcijų rinkinys, skirtas tam, kad mokyklos bendruomenė (vadovybė, mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai) galėtų keistis informacija.

Pranešimų sistema:

- visi vartotojai gali rašyti vienas kitam tekstinius pranešimus;
- labiausiai ši funkcija pasiteisina bendravimui tarp mokytojų ir mokinių tėvų;
- yra nustatyta ribojimų, kad mokiniai nerašytų beprasmiškų pranešimų;
- galima rašyti grupinius pranešimus: visos klasės mokiniams, visiems klasės mokinių tėvams ir kt.;
- mokinių tėvai ir mokytojai mato vieni kitų informaciją;
- mokinių tėvai mato savo vaikų klasių auklėtojų ir mokytojų kontaktinius duomenis (telefoną, el. pašto adresą) ir gali iš karto su jais susisiekti;
- mokinių tėvai gali įvesti savo kontaktinę informaciją, kad mokykla galėtų su jais susisiekti;
- mokytojai mato, kurių mokinių tėvai yra prisiregistravę prie dienyno, ir mato jų kontaktinius duomenis, jie yra įvesti;
- klasių auklėtojai mato savo klasės tėvų aktyvumą.

5.2.4 Dokumentų pateikimas tėvams

Mokyklos vadovybė gali į sistemą įkelti dokumentus, kuriuos mato mokinių tėvai:

- mokyklos tvarkos aprašai,
- lankomumo taisyklės ir kt..

5.2.5 Tėvų susirinkimų grafikas

Klasių auklėtojai gali į sistemą įvesti informaciją apie įvykusius arba būsimus klasės tėvų susirinkimus bei nurodyti, kas buvo ar bus aptariama bei kokie priimti sprendimai.

5.2.6 Klasės gimtadienių kalendorius

Informacija apie klasės draugų gimtadienius.

5.2.7 Apklausų modulis

Mokyklos bendruomenės nariai gali savo mokyklos mokytojams, mokiniams ar tėvams kurti apklausas.

5.2.8 Diskusijų forumai

Kiekvienas registruotas vartotojas gali dalyvauti forume, klasė turi savo atskirą mokinių forumą ir tėvų forumą, o taip pat yra bendras visų sistemą naudojančių mokyklų forumas, kuriame dalyvauti gali visi, išskyrus mokinius.

5.3 Mokyklos interneto svetainė

Mokyklos interneto svetainė (žr. 5) skirta teikti bendrąją informaciją apie mokyklos tikslus, veiklas supažindinti su vaikų atostogų grafikai, skelbti naujienas apie renginius ir įvykius, pristatyti po pamokinės veiklos galimybes ir publikuoti kontaktinę informaciją.

5 pav. Mokyklos interneto svetainė

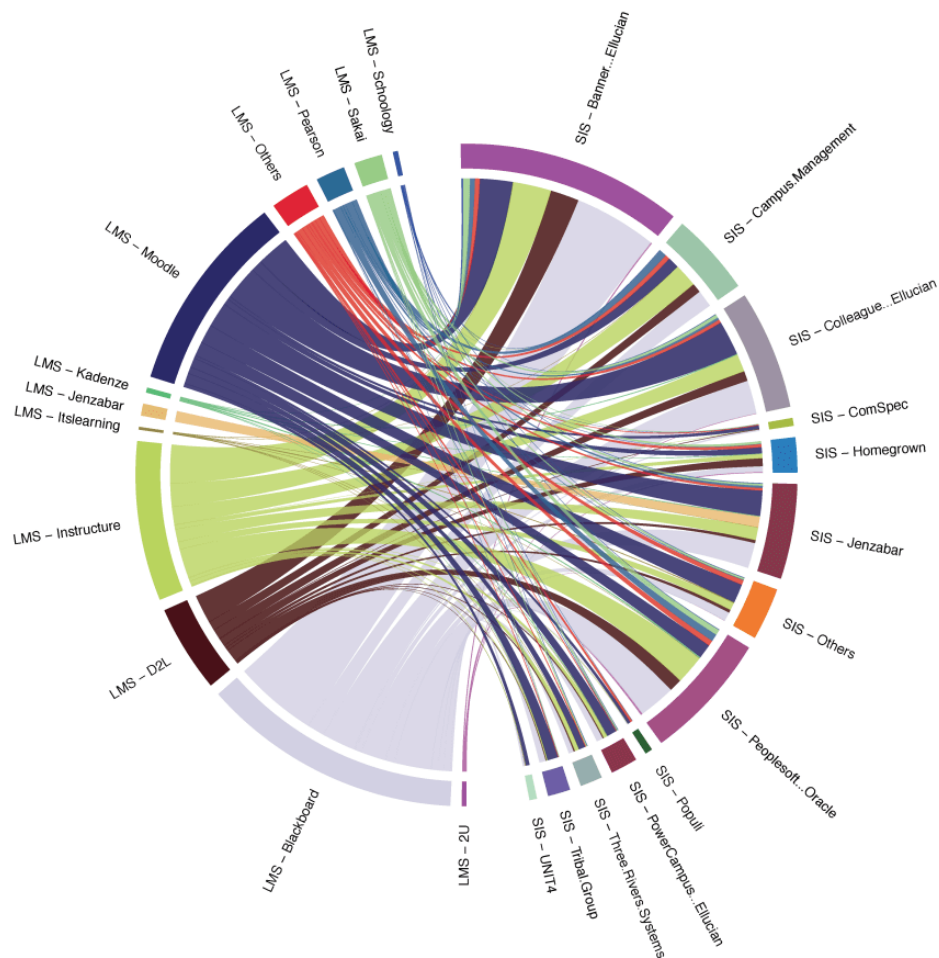
Mokyklos informacinė sistema susideda iš trijų pagrindinių komponentų (žr. 3). ir veikia savarankiškai, – nepriklausomai viena nuo kitos, tenkindama skirtingus poreikius.

5.4 Kelių sistemų naudojimo tendencijos

Daugiau negu vienos sistemos naudojimas yra dažnas ne tik Lietuvos bet ir užsienio švietimo įstaigose. Siekdamas labiau prisitaikyti prie studentų poreikių aukštojo mokslo įstaigos naudoja ir

studentų informavimo sistemas, panašias kaip KTU akademinė informacinė sistema (AIS)¹ ir virtuali mokymosi aplinka. Vilniaus universiteto informacinė sistema (IS)² ir virtuali mokymosi aplinka.

Paveikslėlyje (žr. 6) pavaizduotos pasaulinės studentų informavimo sistemų naudojimo ir virtualių mokymosi aplinkų derinimo tendencijos.

6 pav. Mokymosi valdymo sistemų ir Studentų informavimo sistemų naudojimas

Ne išimtis ir bendrojo lavinimo mokyklos, 80 proc. mokyklų Lietuvoje naudoja elektroninius dienynus, kuriuose tvarkomi mokyklų mokinių mokymosi pasiekimų vertinimai ir kita informacija³. Reta mokykla neturi interneto svetainės, o elektroninis paštas yra kasdienis darbo įrankis.

Apibendrinus galima teigti, kad daugiau nei vienos informacinės sistemos naudojimas yra įprastas reiškinys mokymosi įstaigose, o kurios sistemos bus derinamos tarpusavyje priklauso nuo konkrečios mokymosi įstaigos.

¹ [Akademinė sistema AIS](#)

² [Vilniaus universiteto Informacinė sistema](#)

³ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA [DĖL ELEKTRONINIO DIENYNO DUOMENŲ NAUDOJIMO TVARKOS MOKYKLOSE](#) 2017 m. vasario 20 d. Nr. 4-01-1374

6. MOKYMOŠI VALDYMO SISTEMOS PASIRINKIMAS

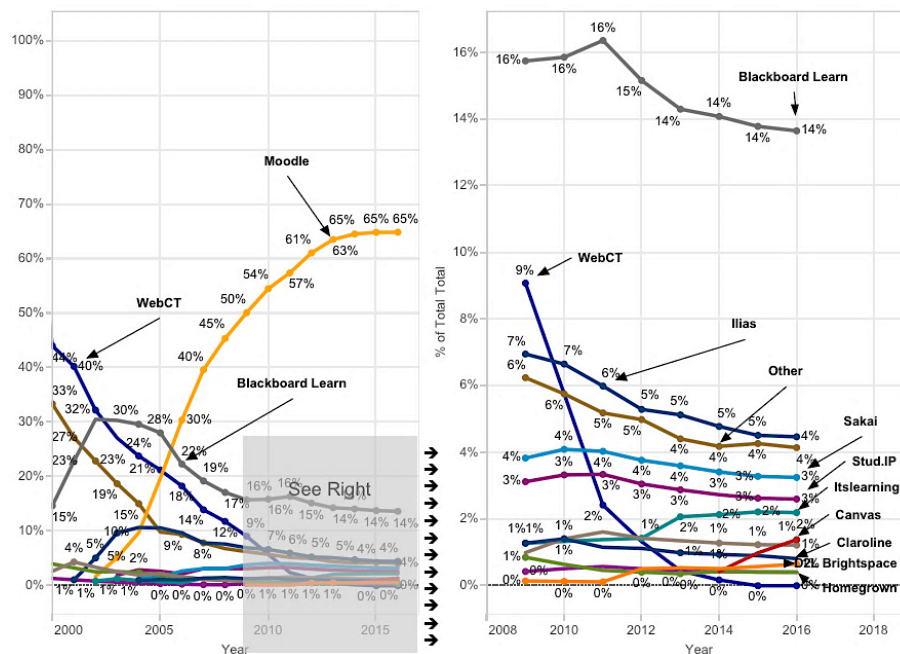
Mokymosi valdymo sistema – yra programinė įranga, skirta švietimo kursams arba mokymosi programoms administruoti, dokumentuoti, stebėti, ataskaitoms teikti ir gauti [16]. Ji padeda mokytojui teikti medžiagą, valdyti testus ir užduotis, stebėti studentų pažangą, bendrauti su studentais.

Sprendžiant klausimą dėl mokymosi valdymo sistemos pasirinkimo, buvo apžvelgta, mokymosi valdymo sistemų naudojimo statistikas pasaulyje ir praktika Lietuvoje.

Mokslo įstaigose, visame pasaulyje naudojamos įvairios mokymosi valdymo sistemos (MVS). Dažniausia tai „Blackboard“, „Moodle“, „Instructure“, „D2L“, „Sakai“, „Pearson“ ir kitos kiek mažiau žinomos MVS [17].

Kiekvienas metais MVS naudojimo dinamika kinta. Remiantis „LISTedTECH“ duomenimis, apklausus 1600 Europos aukštojo mokslo įstaigas dėl naudojamų mokymosi valdymo sistemų, jų tendencijos 2000–2016 metais kito nuo „WebCT“ 2000-iais, iki „Blackboard Learn“ 2005-iais. 2016 metais dažniausia naudojama MVS įvardijama „Moodle“⁴ (žr. 7).

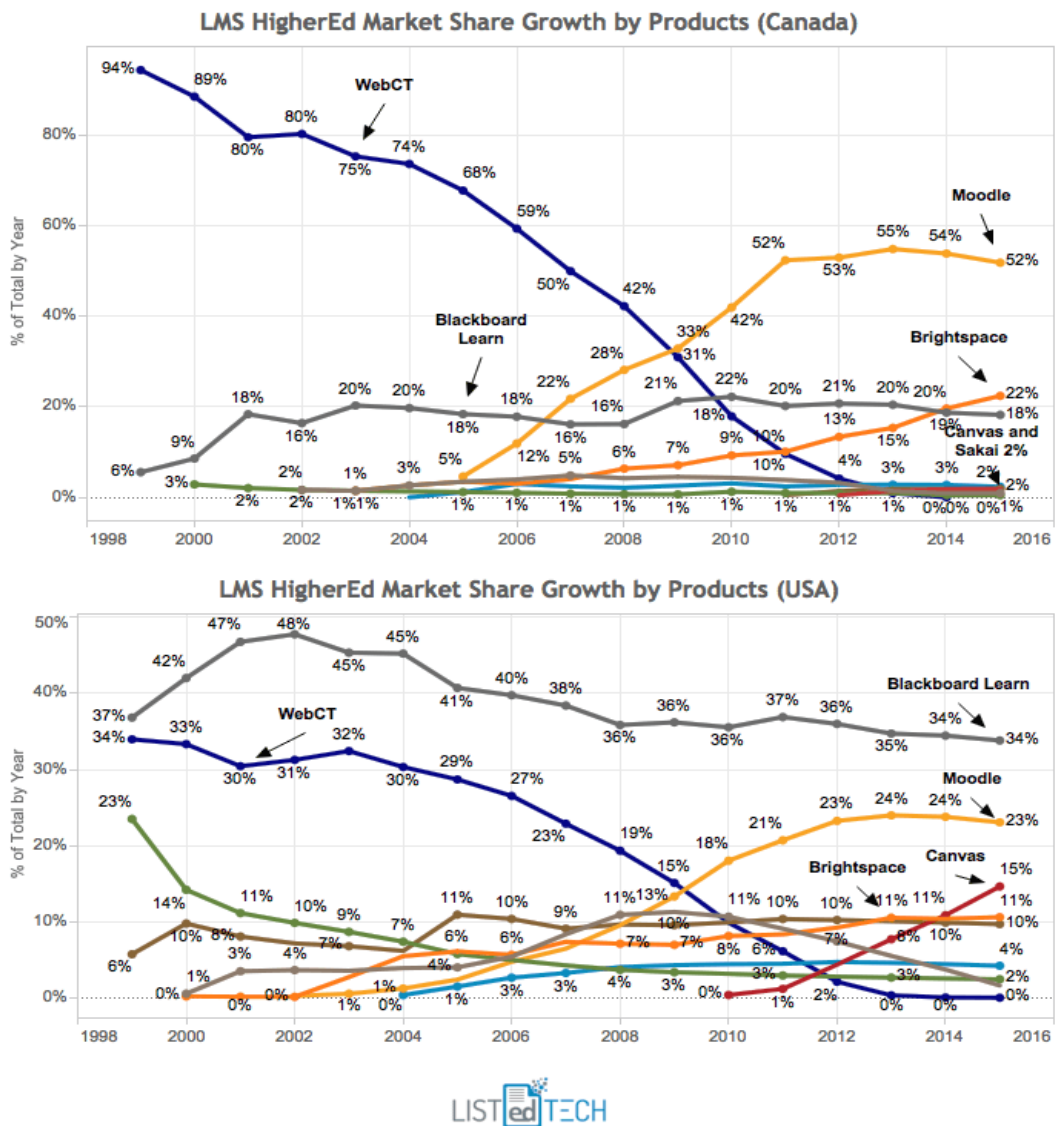
Kanadoje ilgą laiką tarp mokymosi valdymo sistemų pirmavo „WebCT“, tačiau dabar ją lenkia „Moodle“, JAV pirmauja „Blackboard“, antroje vietoje pagal populiarumą „Moodle“, tačiau ją sparčiai vejasi „Canvas“⁵ (žr. 8).

7 pav. MVS panaudojimo tendencijos Europos aukštosiose mokyklose

⁴ European LMS Market <http://listedtech.com/european-lms-market/>

⁵ Canada vs US LMS Market Shares <http://listedtech.com/learning-management-system-canada/>

8 pav. MVS Kanados ir JAV aukštosiose mokyklose naudojimas

Mokyklose [12] [18] [11] ir universitetuose Lietuvoje [19] viena populiariausių mokymosi valdymo sistemų yra „Moodle“. Nuotolinio mokymosi paslaugas teikiančios bendrojo lavinimo mokyklos ją jau naudoja. Šią sistemą taip pat naudoja ir Lietuvos universitetai į kuriuos stoja dalis abiturientų.

Remiantis Mokymosi valdymo sistemų naudojimo tendencijomis Europoje, JAV ir Kanadoje (žr. 7) ir (žr. 8) pateiktais duomenimis, bei oficialiose nurodytų mokymosi valdymo sistemų interneto svetainėse surinkta informacija sugrupuota pagal požymį *Mokamas / Nemokama* pateikiama 1 lentelė.

Pažymėtina, kad kai kurios prie mokamų priskirtos MVS yra atviro kodo pagal licencijos tipą bet jų prenumerata yra mokama („Caroline“), kai kurios nenurodo savo kainos bet aiškiai duoda suprasti, kad dėl kainos reikia susisiekti atskirai („Canvas“), prie mokamų MVS yra priskirta ir iki tam tikro naudotojų skaičiaus (iki 200) nemokamos, vėliau taikomi įvairūs mokėjimo planai („ItsLearning“).

1 lentelė. MVS pagal požymį „Mokama/Nemokama“

Nemokamos MVS	Mokamos MVS
Moodle [20]	Blackboard Learn [21]
Ilias [22]	WebCT [23]
Sakai [24]	ItsLearning [25]
Stud IP [26]	Canvas [27]
	Caroline [28]
	Brightspace [29]

Organizuojant pagalbinį mokymąsi nuotoliniu būdu, remiantis mokymosi valdymo sistemų naudojimo tendencijomis pasaulyje, kaina, sistemos kūrėjų gyvybingumu, galimybe MVS naudotis lietuvių kalba, gerąją praktika Lietuvos mokyklose ir universitetuose, šiuo metu patogiausias pasirinkimas Lietuvos mokykloms organizuojant pagalbinį mokymąsi nuotoliniu būdu yra mokymosi valdymo sistema „Moodle“.

Kadangi „Moodle“ yra populiariausia Europoje tikėtina, kad abiturientai su ja susidurs ir toliau studijuodami universitetuose.

7. BENDRAVIMO PRIEMONĖ FACEBOOK WORKPLACE

Socialiniai tinklai tokie kaip „Facebook“, „LinkedIn“, „Twitter“ ir kiti nuolat populiarėja, jei daro įtaką ne tik žmonių bendravimo bet ir mokymosi ypatumams. Šiame kontekste Belgrado universiteto studentai, atlikę turimą „FACEBOOK prieš MOODLE: Ką iš tiesų mano studentai?“. Daro išvadą, kad logiška būtų panaudoti juos abu („Moodle“ ir „Facebook“) geriausiems mokymosi rezultatams pasiekti [30].

7.1 Trumpa „Facebook“ istorija

2004 m. Vasario mėn. Mark'as Zuckerberg'as pradėjo „The Facebook“ [31]. Per pirmas 24 valandas 1200 Harvardo studentų buvo užsiregistravę „Facebook“. Po mėnesio daugiau nei pusė Harvardo studentų turėjo savo profilius. „Facebook“ greitai išplito ir po kitus JAV universitetus. 2005 metais pasiekė Anglijos aukštąsias mokyklas, o 2006 metais „Facebook“ tapo laisvai prieinamas ir ne mokslo įstaigoms. 2007 metais buvo paskelbta, kad kompanija „Facebook“ pasiekė 30 milijonų registruotų vartotojų, taip tapdamas didžiausiu socialiniu tinklu su edukacine pakraipa.⁶

Savo ištakose „Facebook“ buvo mokslo įstaigų bendruomenių tinklas.

7.2 Kaip Facebook panaudoti mokymesi?

- kurti uždaras grupes,
- kurti atviras grupes,
- kurti greitas apklausas,
- kurti klausimynus,
- įkelti mokymosi medžiagą,
- keisti mokymosi medžiagą,
- pasiekti turinį naudojanti išmaniaisiais įrenginiais,
- prenumeruoti RSS srautą,
- kurti aplikacijas naudojantis API,
- raginti studentus bendrauti/bendradarbiauti⁷.

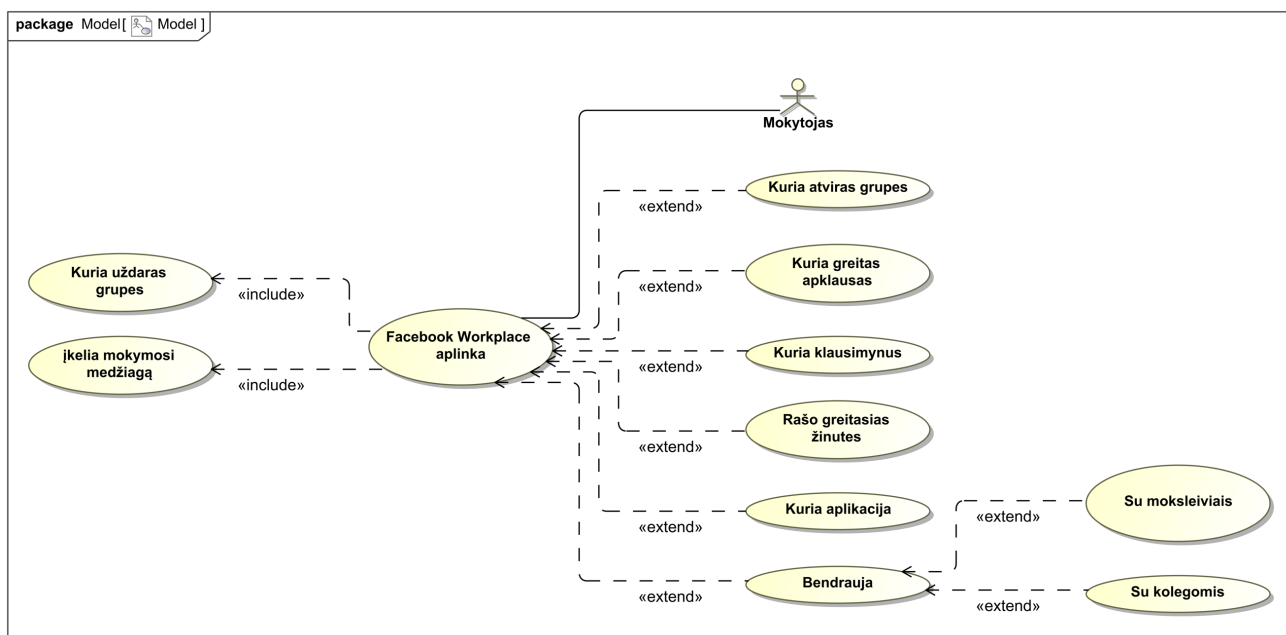
Naudojant „Facebook“ dėstytojas gali (žr. 9) dalintis kursų šaltiniais, užmegzti diskusijas, skatinti bendradarbiavimą, gerinti studentų santykius, įtraukti mokymosi priemonių rinkinius (video įrašus, paveikslėlius, lenteles, kalbėtis naudojanti asmeniniais tiesioginiais ir netiesioginiais pranešimais) ir

---

⁶ [A brief history of Facebook](#)

⁷ [How To Use Facebook For Social Learning](#)

naudoti jį kartu su kitomis socialinės žiniasklaidos platformomis, tokiomis kaip „Twitter“, „Google+“ ir kiti.

9 pav. „Facebook Workplace“ aplinkos panaudojimas

Nors „Facebook“ nebuvo sukurta kaip mokomoji priemonė, grupių kūrimas, mokymosi turinio dalijimasis ir dalyvavimas diskusijose realiuoju laiku gali būti išnaudojamos kaip veiksmingos e. mokymosi priemonės. [33]

Stipriosios „Facebook“ pusės:

- lengvai pasiekiamas/prieinamas kiekvienam,
- patogus įrankis, kai mokymasis vyksta aktyvaus bendravimo pagrindu,
- galima atlikti paiešką grupėje,
- dėl vartotojo sąsajos patogumo ir žinomumo didina naudotojų įsitraukimą,
- nereikalauja specialaus pasiruošimo,
- nemokamas,
- pasiekiamas ir naudojamas per interneto naršyklę⁸.

⁸ [Using Facebook For eLearning: The Ultimate Guide For eLearning Professionals](#)

8. PROJEKTAVIMAS

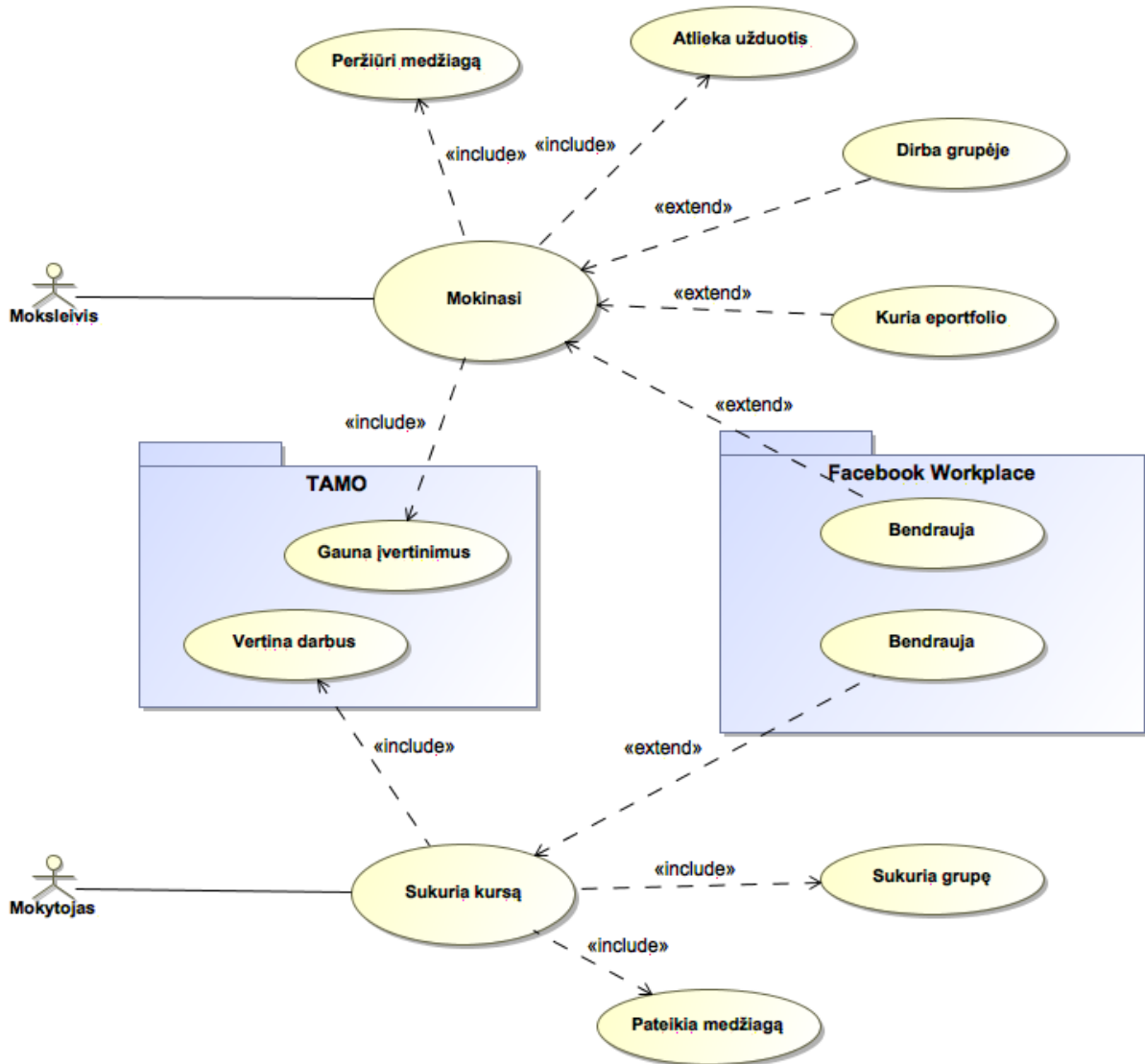
Įdiegus pagalbinę nuotolinio mokymosi valdymo sistemą („Moodle“ VMS) ir sukūrus atskirų dalykų virtualias mokymosi aplinkas, pagalbinis mokymasis tampa labiau prieinamas.

Kontaktuodamas su mokyklos virtualios mokymosi sistemos administratoriumi kiekvienas mokytojas gali išreikšti norą turėti savo dalyko virtualią mokymosi aplinką.

Principinėje panaudojimo schemeje (žr. 10) galime matyti kaip sistemoje sąveikauja mokytojas ir moksleivis prisijungęs prie sistemos.

E. dienyne „Tamo“ esančios priemonės naudojamos galutiniams įvertinimas ir formaliam bendravimui užtikrinti.

„Facebook Workplace“ esančios priemonės naudojamos mokymosi ir neformaliam bendravimui užtikrinti.

10 pav. Principinė panaudojimo schema

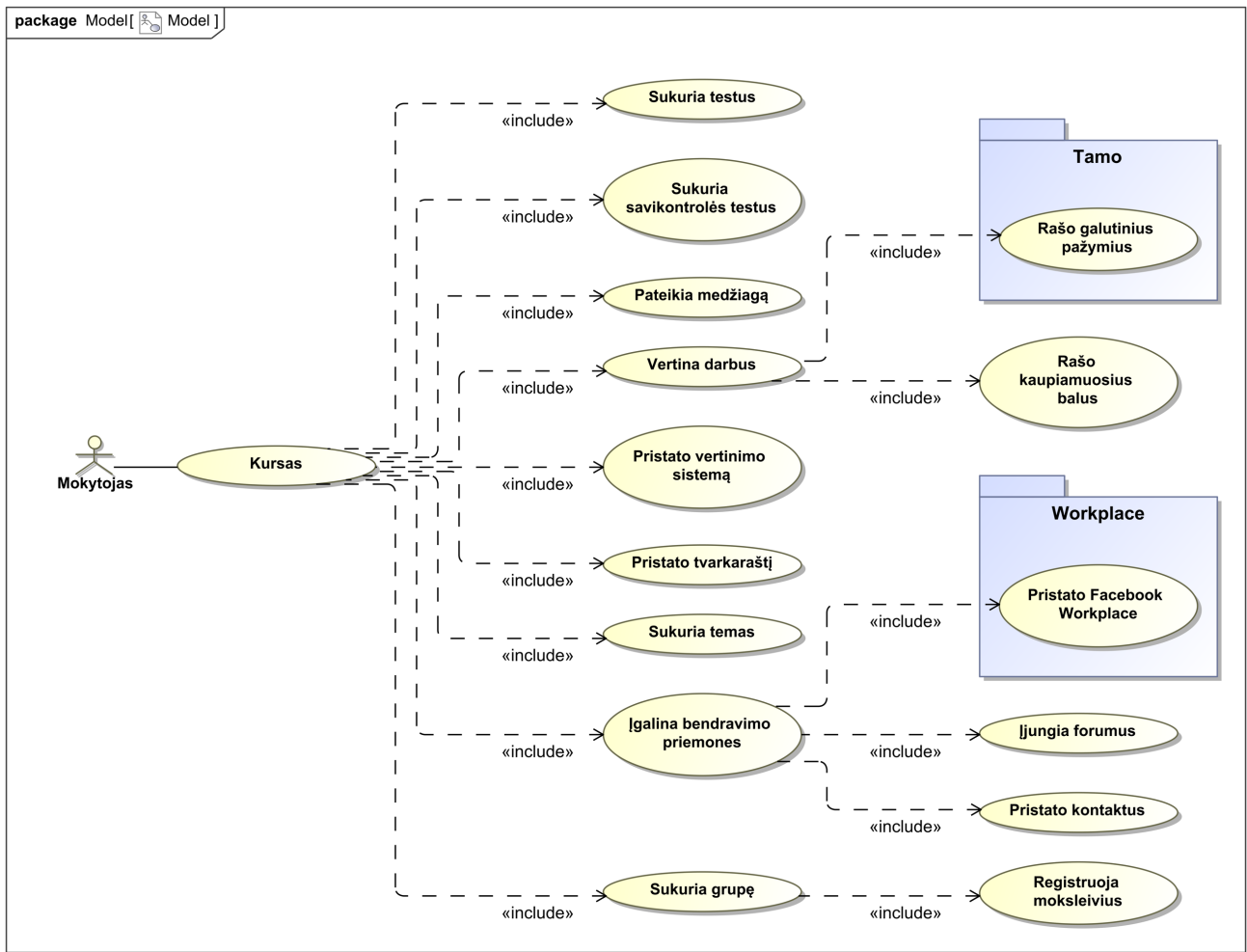
8.1 Mokytojas prisijungęs prie sistemos

Mokytojo mokslo metai prasideda, prieš dvi savaites iki pamokų, ilgalaikių ugdymo planų peržiūrėjimu, koregavimu, rengimu naujų. Pats ilgalaikis planas reikalingas tam, kad mokytojas pasiruoštų visų metų temas, ir(ar) nusimatytų vėlesnių laikotarpių (antro pusmečio) temų gaires, numatytų minimalų atsiskaitymų (žinių patikrinimų) kieki, pristatytų savo vertinimo sistemą.

Mokytojas parengia pusmečio / dviejų pusmečių temas. Žiūrint iš virtualios mokymo aplinkos perspektyvos, mokytojas turėtų parengti *kursą* pirmam pusmečiui ir surašyti temas antram pusmečiui.

Kurso dalys kurias parengia mokytojas sistemoje (žr. 11 pav. Mokytojas sistemoje):

- sudaro grupes, registruoja moksleivius (pagal klases),
- įgalina ir pristato bendravimo priemones,
- pristato kontaktus,
- rekomenduoja aplikacijas,
- pristato tvarkaraštį (numato terminus),
- kiekvienai grupei sukuria temas,
- pristato vertinimo sistemą ir vertina darbus,
- suplanuotai pateikia temų medžiagą,
- sukuria savikontrolės klausimus,
- sukuria testus.

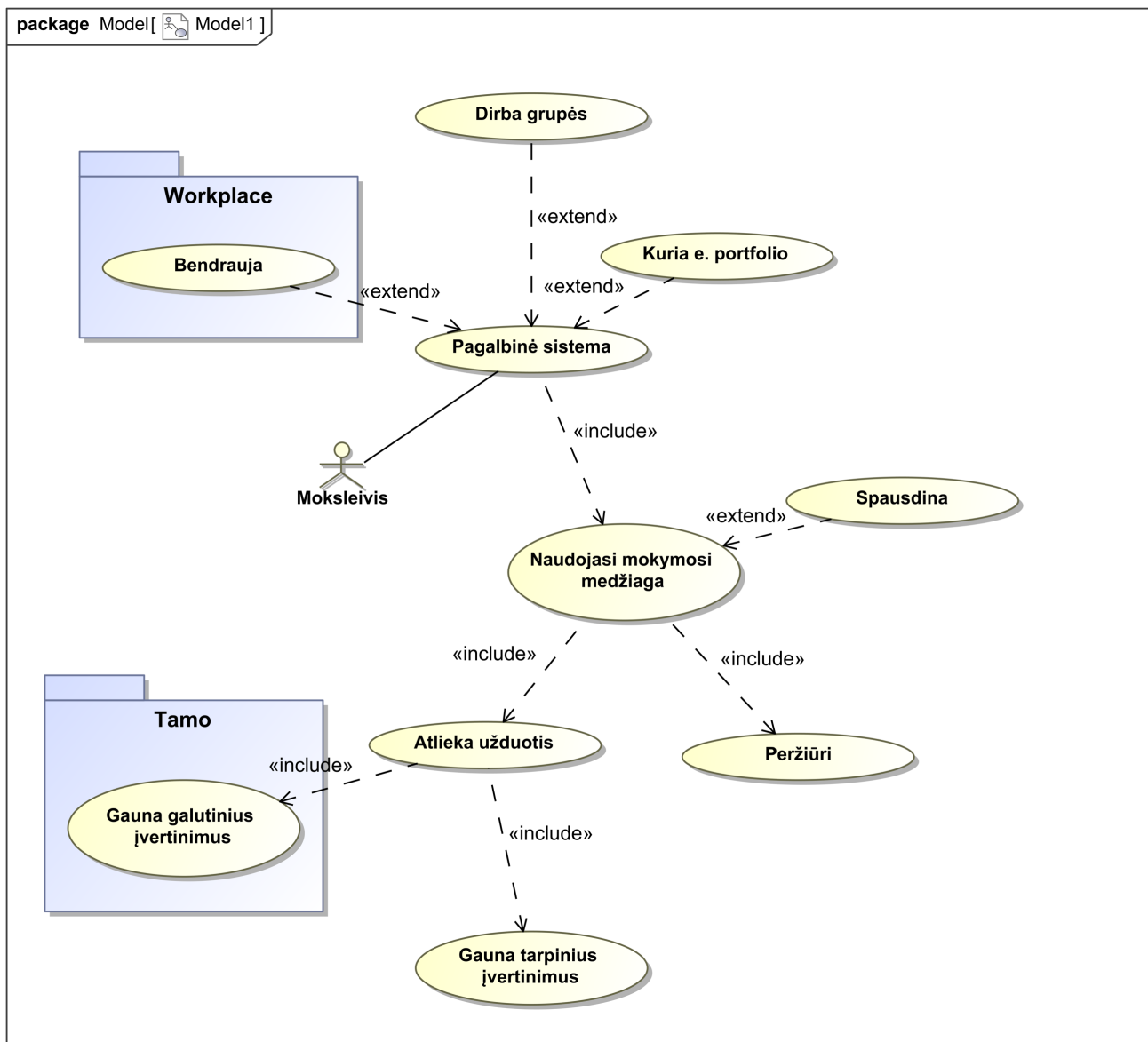

11 pav. Mokytojas sistemoje

8.2 Moksleivis prisijungęs prie sistemos

- naudojami mokymosi medžiagą (peržiūri, spausdina) (žr. 12),
- atlieka užduotis,
- dirba grupėse,
- bendrauja,
- kuria e. portfolio,
- gauna įvertinimą.

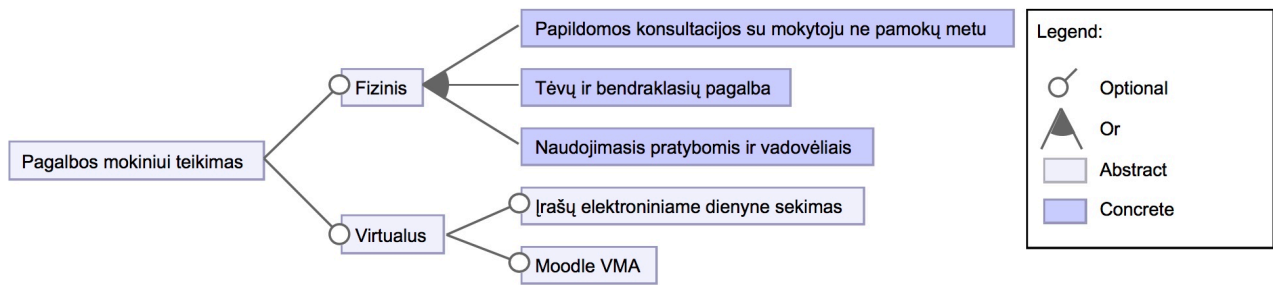

12 pav. Moksleivis prisijungęs prie pagalbinės sistemos

Bendrojo lavinimo mokyklose pagrindinis mokymasis vyksta akivaizdiniu būdu konkrečioje vietoje ir nustatytu laiku, todėl ir pagalbos resursai yra lokalizuoti mokymo įstaigoje fiziškai. Nesant mokykloje, pagalbos resursai yra riboti.

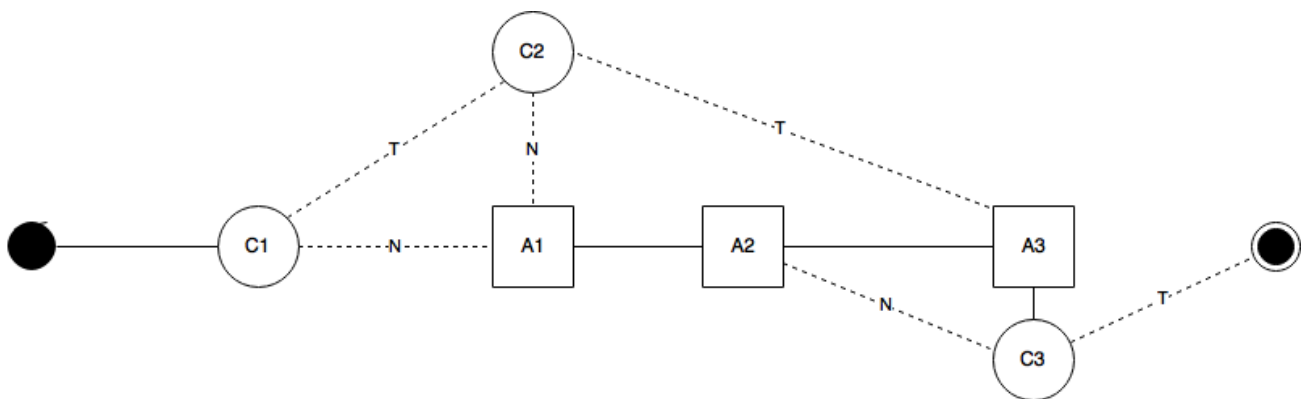
Virtualia mokymosi aplinka neprivaloma naudotis kasdienio mokymosi metu. Tačiau jeigu sistema veikia ir yra aktyvi nuolat, moksleivis gali ja naudotis pagal poreikį pasirinkdamas tokį pagalbos mechanizmą kuris yra labiausia priimtinas konkrečiu atveju (žr. 13), pavyzdžiui kai negalėjo lankyti mokyklos ir nori pasivyti bendraklasių, nori pasiruošti atsiskaitymui / kontroliniam darbui / testui, nori pasiruošti egzaminams ar papildomai peržiūrėti neaiškias vietas tiek kartų, kiek jam asmeniškai reikia. Daugkartinis temos / kurso kartojimas yra patogesnis virtualioje aplinkoje kadangi pasiekiamas bet kuriuo metu ir ne būtinai mokymo įstaigoje.

13 pav. Pagalbos mokiniui teikimas

Pagalbos mokiniui teikimas yra įprastas mokytojams, nes visada yra mokinių kuriems reikia papildomos pagalbos. Mokytojas, mokykla, moksleivis ir moksleivio tėvai renka tokias pagalbos būdus kurie konkrečioje situacijoje yra prienami ir patogiausi.

Kontekstiniame grafe (žr. 14, 2 lentelė, 3 lentelė) atvaizduojama, kaip veikia pagalbinė nuotolinio mokymosi sistema, kai moksleivis nebuvo pamokoje.

14 pav. Sistemos panaudojimas

2 lentelė. Kontekstinių mazgų detalizavimas

ELEMENTAS	REIKŠMĖ
C1	Ar mokinys buvo pamokoje?
C2	Ar išmoko?
C3	Ar atsiskaitė temą?

3 lentelė. Veiksmų mazgų detalizavimas

ELEMENTAS	REIKSMĖ
A1	Prisijungti prie pagalbinės sistemos
A2	Išmokti temą
A3	Atsiskaityti (kontrolinis/testas)

Pamokoje nedalyvavęs moksleivis naudodamasis pagalbine nuotolinio mokymosi sistema turi galimybę išmokti praleistą pamoką (-as) ir pasirengti atsiskaitymui. Nesėkmės atveju temą galima kartoti tol, kol ji bus išmokta.

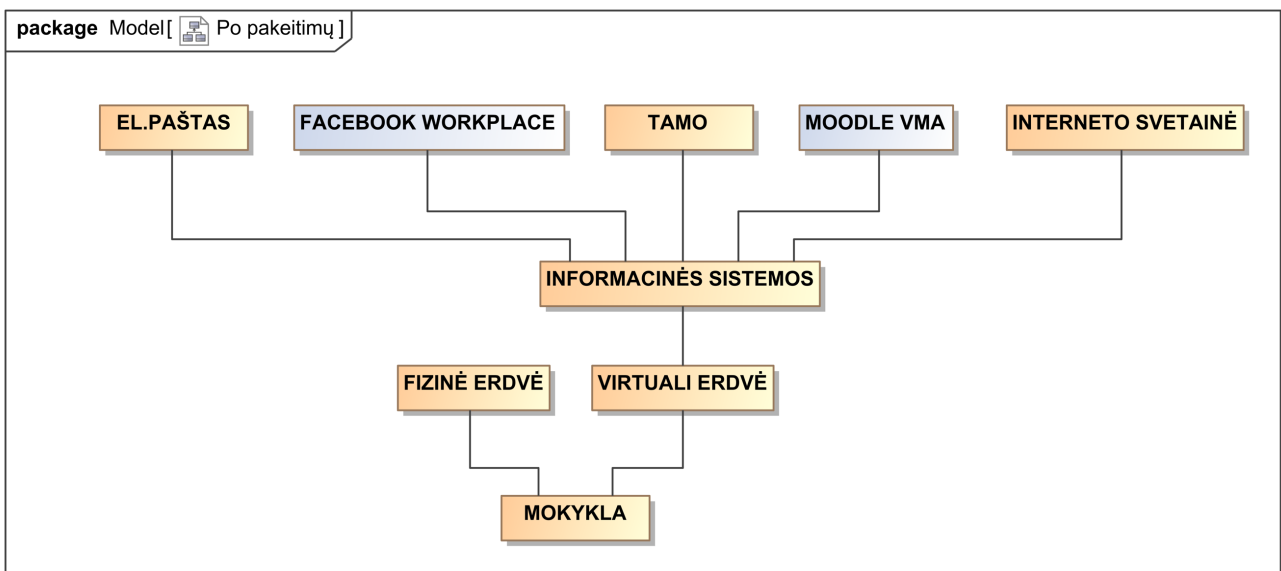
Pirmais metais naudojantis pagalbine nuotolinio mokymosi sistema rengiant kursus, mokytojams teks didelis krūvis. Tačiau sekančiais metais, palengvėtų medžiagos rengimas ir talpinimas. Kadangi toms pačioms klasėms (pavyzdžiui 10 kl.) temos kartojasi, o sekančiais metais joje mokosi jau kiti moksleiviai, taip atsiranda pakartotinio medžiagos panaudojimo galimybė. Nuolatos teikiant tą patį kursą, atsiranda įžvalgų kaip jį tobulinti

9. REALIZAVIMAS

Gimnazijos parašymu „LieDM“ valdomame serveryje buvo sukurta prieiga prie virtualios mokymosi sistemos veikiančios „Moodle“ pagrindu, šiuo metu pasiekama internete adresu <http://kmok.vma.liedm.lt>.

Taip pat, remiantis Serbijos studentų išvadomis⁹ sukurta ir parengta darbui „Facebook Workplace“ aplinka, kuri nuo įprastinės Facebook versijos skiriasi papildomomis valdymo funkcijomis, joje nevaizduojama reklama, nėra pašalinės informacijos.

Po šio etapo išsiplėtė mokyklos informacinės sistemos struktūra, kaip pavaizduota (žr. 15 pav. Mokyklos IS po naujų elementų integravimo, ji buvo papildyta dviem komponentais „Facebook Workplace“ ir „Moodle VMS“.

15 pav. Mokyklos IS po naujų elementų integravimo

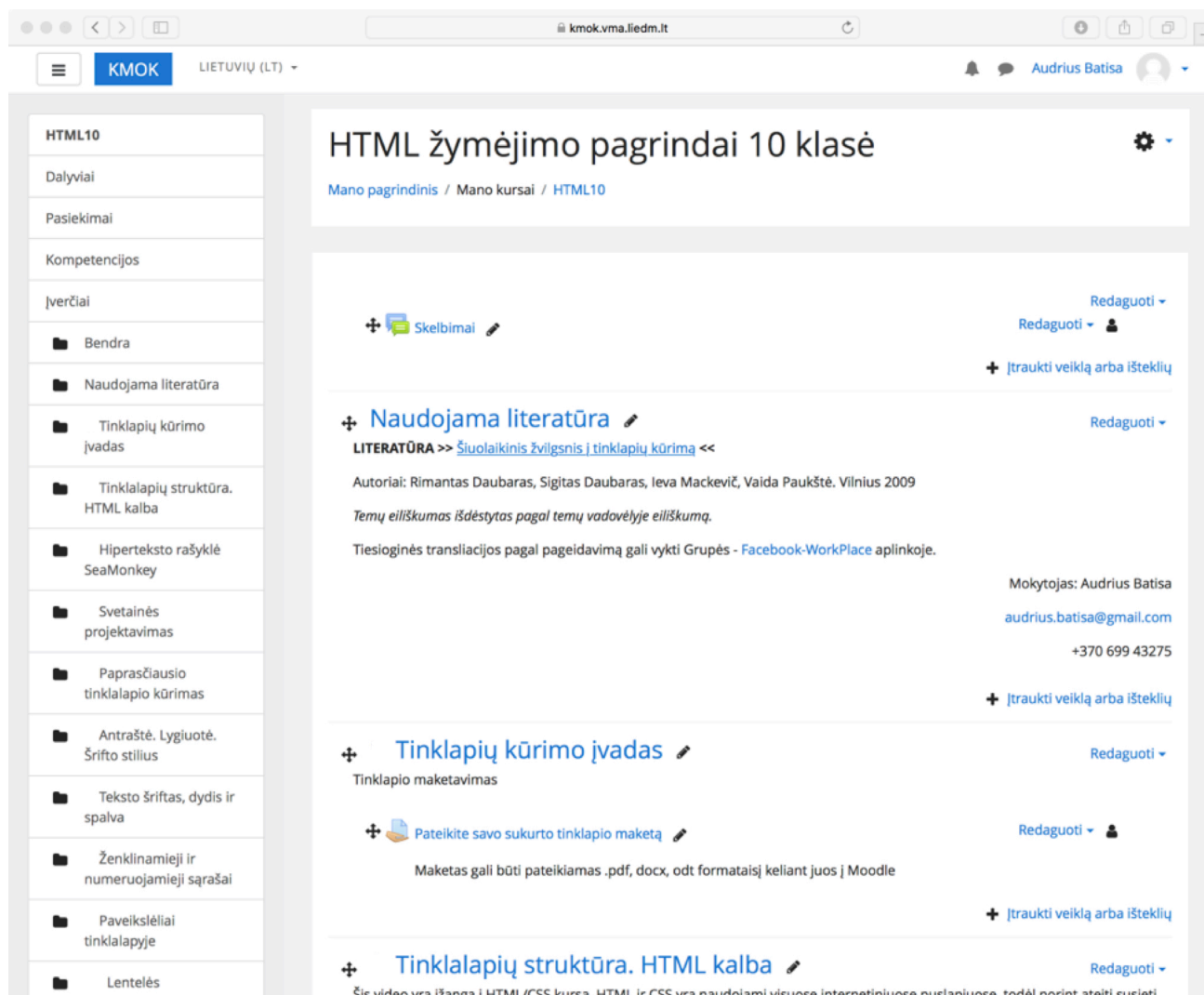
9.1 Bandomojo kurso Moodle VMS kūrimas

Bandomajam kursui pasirinkta ir sukurta (žr. 16 pav. Bandomasis kursas Moodle) II – os gimnazijos klasės programa „HTML žymėjimo pagrindai“ pagal Rimanto Daubaro, Sigito Daubaro, Ievos Mackevič, Vaidos Paukštės vadovėlių „Šiuolaikinis žvilgsnis į tinklapių kūrimą“ [34].

Į kursą įtraukti visi II – os klasės gimnazistai, kuriems šis kurstas dėstomas pagal programą ir ilgalaikius planus.

⁹ [FACEBOOK VS. MOODLE: WHAT DO STUDENTS REALLY THINK?](#)

Pirmos pamokos metu moksleiviams pristatoma virtuali mokymosi aplinka (žr. 16), supažindinama su aplinkos veikimo principais.

16 pav. Bandomasis kursas Moodle

Kursas dėstomas tiesiogiai mokiniams esant klasėje, taip sudaroma galimybė užduoti klausimus apie sistemos naudojimą, kartu vyksta ir dalyko mokymasis ir susipažinimas su sistema. Tokiu būdu jeigu moksleivis dėl kokių nors priežasčių negali dalyvauti pamokoje jis vis tiek gali peržiūrėti medžiagą ir atlikti užduotis, kitu ne pamokos metu.

9.2 Kurso temos

Viso teorinėje medžiagoje [34] nagrinėjama keturiolika temų (žr. 17). Pateikiamos susijusios užduotys. Medžiagą sudaro 104 puslapiai. Visa medžiaga yra nuolatos pasiekama besimokančiajam virtualioje mokymosi aplinkoje be galimybės ją tiesiogiai kopijuoti.

Šiuolaikiškas žvilgsnis į tinklapių kūrimą

Pasirenkamasis informacinių technologijų kursas
IX–X klasėms

Pratarmė	4
1. Tinklapių kūrimo įvadas	5
2. Tinklapių struktūra. HTML kalba	13
3. Hiperteksto rašyklė <i>SeaMonkey</i>	17
4. Svetainės projektavimas	21
5. Paprasčiausio tinklalapio kūrimas	25
6. Antraštė. Lygiuotė. Šrifto stilius	31
7. Teksto šriftas, dydis ir spalva	39
8. Ženkliniai ir numeruojamieji sąrašai	47
9. Paveikslai tinklalapyje	53
10. Lentelės	65
11. Saitai	73
12. Pradžios tinklapis	85
13. Svetainių pakopinių stilių kalba	89
14. Svetainės publikavimas	95

17 pav. Kurso medžiagos turinys

9.2.1 Tinklapių kūrimo įvadas

Temoje nagrinėjami tokie klausimai kaip: Kas yra internetas? Kas yra hipertekstas? Kas yra interneto svetainė ir kuo ji skiriasi nuo portalo. Viso nagrinėjami aštuoni skirtingi klausimai ir pateikiamos aštuonios praktinės ir projektinės užduotys. Tema apima 12 puslapių. Išeinama per tris pamokas. Atliekant užduotis pamokoje ir namuose.

9.2.2 Tinklapių struktūra. HTML kalba

Temoje nagrinėjama hipertekstinių dokumentų struktūra, kaip ją galima peržiūrėti naršyklėje supažindinamas su HTML ženklinimo gairėmis `<html>`, `<head>`, `<body>`, `<title>`, `<meta>` aptariami dokumentų prievardžiai `htm` ir `html`. Pateikiama dešimt skirtingų klausimų ir trys praktinės užduotys. Tema apima 3 puslapius, išeinama per dvi pamokas, užduotis atliekant pamokose.

9.2.3 Hiperteksto rašyklė „SeaMonkey“

Temoje supažindinama su hiperteksto rašyklėmis (tekstinėmis ir WYSIWYG). Aptariamos populiariausios. Pristatoma hiperteksto rašyklė „SeaMonkey“. Moksleiviai pamokos metu parsisiunčia į įsidiegia į kompiuterius rašyklę „SeaMonkey“, bei susipažįsta su programos darbo aplinka. Aptariami penki klausimai, atliekamos penkios trumpos praktinės užduotys. Tema apima 3 puslapius, išeinama per vieną pamoką.

9.2.4 Svetainės projektavimas

Temoje aptariama informacijos architektūra (duomenų struktūra ir navigacija). Kuriamas interneto svetainės maketas pagal savo pomėgius arba nurodyta tema. Atliekamos dvi užduotys. Tema apima tris puslapius, išeinama per dvi pamokas.

9.2.5 Paprasčiausio tinklalapio kūrimas

Temoje sukuriama, išsaugoma ir atveriamas naršyklėje pirmas tinklapis. Susipažinama su gairėmis `<br>`, `<hr>`, ` `, `<nobr>`. Užsimenama apie CSS. Pakartojamos jau žinomos gairės `<html>`, `<head>`, `<body>`, `<title>`, `<meta>`. Pristatomas HTML kalbos standarto kodas `<!DOCTYPE ...>`. Aptariami aštuoni klausimai ir atliekamos dvi privalomos užduotys. Numatytos dvi papildomos užduotys smalsesniems moksleiviams. Tema apima 5 puslapius, išeinama per dvi pamokas.

9.2.6 Antraštė. Lygiuotė. Šrifto stilius

Temoje aptariamas HTML teksto apipavidalinimas. Supažindinama su gairėmis `<h1>`, `<b>`, `<i>`, `<u>`, `<div>`, `<sup>`, `<sub>`, bei gairių atributais `align="left/right/center/justify"`. Supažindinama su antraščių stiliaus formatavimu naudojant H1, H2... H6. Aptariami aštuoni klausimai, numatytos šešios užduotys ir keturios papildomos smalsiems. Tema apima 6 puslapius išeinama per dvi/tris pamokas.

9.2.7 Teksto šriftas, dydis ir spalva

Temoje nagrinėjamas teksto spalva, šriftas ir dydis. Supažindinama su gairėmis `<font>`, `<big>`, `<small>`, gairių atributais `color/face/size` bei jų taikymu. Aptariami penki klausimai, atliekamos dvi užduotys (numatytos penkios užduotys, kad galima būtų diferencijuoti, pagal besimokančiųjų lygį). Smalsiems ar gabesniems pateikiamos papildomos penkios užduotys. Tema apima 7 puslapius išeinamas per dvi/tris pamokas.

9.2.8 Ženkliniai ir numeruojamieji sąrašai

Temoje nagrinėjamos gairės `<ul>`, `<li>`, `<ol>`, bei gairių atributai `type="disc/circle/square"`, `type="1/A/a/I/i"` `start="10"`. Aptariami du klausimai. Pateikiamos penkios užduotys. Ir papildoma užduotis smalsiems. Tema apima puslapius, išeina per vieną/dvi pamokas.

9.2.9 Paveikslėliai tinklalapyje

Temoje nagrinėjama gairė `<img>`, bei atributais `src`, `alt`, `height`, `width`, `border`, `vspace`, `hspace`, `align`. Aptariami grafikos failų formatai GIF, JPEG, PNG. Supažindinimas su taškine grafikos rengykle GIMP. Pateikiami 5 klausimai ir dvylika užduočių. Smalsiems papildomai pateikiamos dar keturios užduotys. Temos apimtis 10 puslapių, išeinama per tris/keturias pamokas.

9.2.10 Lentelės

Temoje išmokstama tekstą ir paveikslėlius talpinti lentelės eilutėse ir stulpeliuose. Susipažįstama su gairėmis <table>, <tr>, <td>, <th>, <caption> ir atributų width, border, cellpadding, cellspacing taikymu. Pateikiamos dvi užduotys ir šešios užduotys smalsiems. Tema apima 7 puslapius išeinama per dvi pamokas.

9.2.11 Saitai

Temoje išmokstama kurti saitus tinklapyje. Supažindinama su gaire <a>, atributas href, target, alt aptariama URL sąvoka. Pateikiama 10 klausimų ir 7 užduotys, bei papildomos keturios užduotys smalsiems. Tema apima 11 puslapių, išeinama per tris pamokas.

9.2.12 Pradžios tinklalapis

Temoje išmokstama sujungti atskirus tinklalapius į vieną interneto svetainę. Dar kartą pakartojama gairė <meta> išplečiant jos taikymą, ši dalis apjungia visas iki šiol nagrinėtas temas ir pagrindinis mokslo metų darbas. Temoje pateikiami trys klausimai ir trys užduotys. Tema apima 3 puslapius ir atliekam per dvi pamokas.

9.2.13 Pakopinių stilių aprašo kalba

Temoje susipažįstama (įvadas) su (angl. *CSS – Cascading Style Sheets*) samprata bei taikymu. Pateikiami taikymo pavyzdžiai tiesiai tinklapyje ir atskirame išoriniame text/css faile. Pateikiama užduotis. Tema apima 5 puslapius ir išeinama per vieną/dvi pamokas.

9.2.14 Svetainės publikavimas

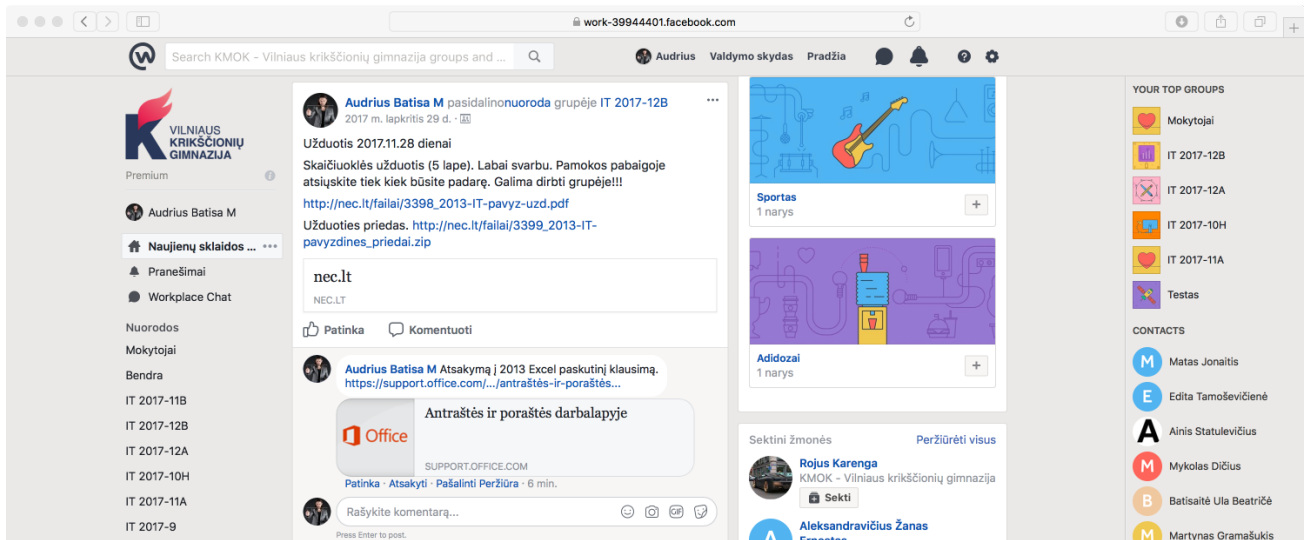
Tema apima sukurtos svetainės talpinimą žiniatinklio serveryje. Svetainės patikrinimą „W3C“ tinklapyje. Supažindinama su FTP naršykle „FileZilla“. Domeno registravimo ypatumais. Pateikiami septyni klausimai ir penkios užduotys. Tema apima 7 puslapius ir išeinama per vieną/dvi pamokas. Ši tema gali būti jungiama su paveikslėlių įterpimo tema.

9.3 Bendravimo priemonės „Facebook Workplace“ integravimas

Mokyklos bendravimo reikmėms į mokyklos informacinę sistemą buvo integruotas „Facebook Workplace“ (žr. 18) įrankis kuris turi visą įprastą „Facebook“ funkcionalumą, tačiau nerodo reklamos, turi daugiau administravimo įrankių, švietimo įstaigoms ir nevyriausybinėms organizacijoms yra nemokamas. Dizainas daugeliui įprastas. Turi savo greitųjų žinučių platformą, kurią patogiu naudoti kai reikia greitai komunikuoti su besimokančiais.

Įprastai mokytojas turi, arba lengviau gali gauti moksleivio tėvų ar kolegų kontaktus. Bet neformaliau bendrauti apie mokymąsi, tiesiai su mokiniu patogiau naudojantis greitųjų „Facebook Workplace“ žinučių platforma. Pavyzdžiui įdėti mokyklos lentos nuotrauką, su schemomis galima akimirksniu. Tam reikia nufotografuoti lentą ir paskelbti ją grupėje arba nusiųsti per greitųjų žinučių platformą.

18 pav. „Facebook“ darbo aplinka

Mokyklos bendruomenė „Facebook Workplace“ noriai naudojasi kaip bendravimo ir bendradarbiavimo priemone. Ši priemonė turi ne tik internetinę vartotojo sąsają, bet gali veikti ir kaip mobilioji aplikacija, tai ženkliai palengvina ir pagreitina komunikavimą.

10. NAUDOTOJŲ ATSLIEPIMAI IR SISTEMOS KOREKCIJOS

Siekiant išsiaiškinti sistemos naudojimo patogumą, buvo stebima kaip naudotojai elgiasi su sistema, kokius užduoda klausimus, įsiklausoma į komentarus.

10.1 Moksleivių elgesys virtualioje mokymosi aplinkoje

Pamokų metu stebint moksleivių elgesį su virtualia mokymosi aplinka, buvo pastebėta, kad *prieš jungiantis prie sistemos, jie eina į el. pašto paskyrą tam, kad surastų nuorodą kur jungtis.*

Siekiant palengvinti prisijungimą prie virtualios mokymosi sistemos buvo nuspręsta prisijungimo nuorodą <https://kmok.vma.liedm.lt> patalpinti į mokyklos interneto svetainę <http://kmok.lt>.

Dirbant su medžiaga kildavo klausimų, – kokia yra šios pamokos tema?

Sprendžiant šią situaciją, kurse temos papildomai buvo sunumeruotos taip kaip yra numeruojamos medžiagoje ir pateikiamos tokia pat tvarka kaip ir literatūros šaltinyje¹⁰ vienodai įrašant e. dienyne „Tamo“ (žr. 19) ir virtualioje mokymosi aplinkoje (žr. 20).

Vilniaus krikščionių gimnazija | 2017-2018 m.m. | Apkrovimas: PADIDĖJĘS

TAMO

Audrius Batisa
Mokytojas

57:53

Rekomenduokite EMA
kitam mokytojui ir
gaukite dovanų!

4 PAMOKA | 10 IT, INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS
2018 m. balandžio 24 d. | Tvarkaraštis
Pamokų sąrašas

PAMOKA | VERTINIMAI | PAGYRIMAI / PASTABOS | PRAEITOS PAMOKOS | FAILAI

Pamokos tipas

Atsiskaitymas Diktantas Kontrolinis darbas Laboratorinis darbas
 Praktinis darbas Projektinis darbas Rašinys Savarankiškas darbas
 Teorinis darbas Testas

Pamokos turinys

Bendra pamokos tema (liko simbolių: 581) | 10. Tema - Lentelės

Bendras klasės darbas (liko simbolių: 398) | Lentelių kūrimas interneto puslapiuose.
Gairių table, tr, td, th, caption taikymas. Gairių atributai.

Bendras namų darbas (liko simbolių: 600)

NAUJA

PAPILDOMI DUOMENYS
Pagyrimai / Pastabos

19 pav. Tamo su temos numeriu

¹⁰ R. Daubaras, S. Daubaras, I. Mackevič ir V. Paukštė, Šiuolaikinis žvilgsnis į tinklapių kūrimą, Vilnius: Teva, 2009.

The screenshot shows a Moodle course page. The browser address bar is 'k mok.vma.liedm.lt'. The course title is 'HTML žymėjimo pagrindai 10 klasė'. The sidebar on the left contains a table of contents with 10 items. The main content area has three sections: 'Naudojama literatūra' with a list of authors and a link to a document; '1. Tinklapių kūrimo įvadas' with a sub-section 'Tinklapių maketavimas' and a link to a document; and '2. Tinklapių struktūra. HTML kalba' with a video link. The right sidebar shows the user 'Audrius Batisa' with contact information.

20 pav. Kuras po korekcijos su temos numeriais

10.2 Mokytojų atsiliepimai

Mokytojų metodinio susirinkimo metu diskutuojant dėl pagalbinės sistemos naudojimo kituose, ne informacinių technologijų dalykuose, buvo išsakytas susirūpinimas kad, *sistemų yra per daug, todėl sunku prisiminti kaip prisijungti, bei atsiminti kurioje sistemoje kas yra saugoma.*

Kadangi visa mokyklos bendruomenė naudoja e. dienyną „Tamo“, gimnazistais ir mokytojais naudojama Facebook WorkPlace ir Moodle VMS buvo nuspręsta visas šias nuorodas patalpinti mokyklos interneto svetainėje, tam kad jos būtų pasiekiamos patogiai iš vienos.

Senoji mokyklos svetainė (žr. 5) buvo atnaujinta pritaikant ją taip, kad svarbios nuorodos tilptų pirmame puslapyje (žr. 21) ir būtų aiškiai matomos ir pasiekiamos iš vienos vietos.

21 pav. Atnaujinta mokyklos interneto svetainė

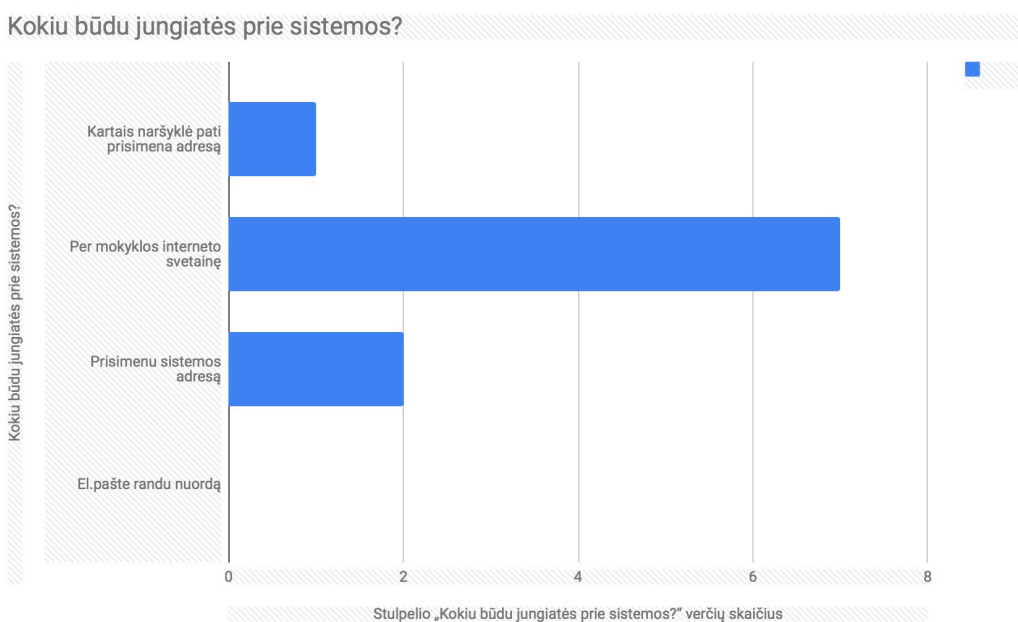
10.3 Moksleivių apklausa dėl sistemos naudojimo

Siekiant išsiaiškinti kaip moksleiviai vertina pagalbinę nuotolinio mokymosi sistemą, buvo atlikta pakartotinė moksleivių naudojusią sistemą apklausa (**4 Priedas**).

Apklausoje dalyvavo visi HTML kursą pasirinkę moksleiviai.

Visi 100% moksleivių nurodė kad naudojo kursą mokymesi. 90% nurodė, kad naudojosi elektroniniu knygos variantu pateiktu kurse.

Dažniausia prie sistemos naudotojai jungėsi per nuorodą iš atnaujintos mokyklos interneto svetainės (70%) (žr. 22), du respondentai nurodė, kad atsimena virtualios mokymosi sistemos adresą. Vienas respondentas nurodė, kad kartais *naršyklė prisimeną sistemos adresą*.

22 pav. Kokiu būdu jungiatės prie sistemos?

Vertindami sistemos patogumą balais nuo 1 iki 10:

- 6 balus skyrė du respondentai,
- 7 balus skyrė vienas respondentas,
- 8 balus skyrė du respondentai,
- 9 balus skyrė du respondentai,
- 10 balų skyrė trys respondentai.

Vertindami kurso pateikimą virtualiu būdu balais nuo 1 iki 10:

- 7 balus skyrė vienas respondentas,
- 8 balus skyrė keturi respondentai,
- 9 balus skyrė du respondentai,
- 10 balų skyrė trys respondentai.

Įvardindami sistemos trūkumus, – trys respondentai *trūkumų nepastebėjo*, du kaip trūkumą įvardijo tai, kad prie sistemos „reikia kažkur jungtis“, kiti įvardino dizaino arba išdėstymo trūkumus (žr. 23).

Kokius pastebėjote sistemos trūkumus?

10 atsakymų

Reikia kažkur jungtisi ir prisiminti prisjungio vardus.
Galbūt galėtų būti gražesnis dizainas, tačiau tai tikrai nėra skubos reikalas ar ypatingas trūkumas
Ilgi prisijungimai
Gražesnis dizainas, lengviau suprantami punktai, kur ir ką įdėti, žinoti ar jau įdėtas failas.
Trūkumų nepastebėjau
Sunku rasti informaciją, kurios reikia. Kiek neaiškiai viskas sudėliota arba galbūt man trūksta patirties su šia sistema
Nepastebečiau jokių trūkumų, viskas dirbo gerai
Nepastebečiau, nes dar neilgai naudoju
reikia prisijunginėti
naudotojo sąsaja atsiskaitant darbus, dalijantis darbais, ikeliant gali būti tiek nepatogi, nes tiek sunkiau susigaudyti, bet lengva įprasti.

23 pav. Kokius pastebėjote sistemos trūkumus?

Įvardindami sistemos privalumus nurodė kad:

- galiu mokintis bet kada,
- labai patogiu naudotis, lengva įkelti darbus ir stebėti kurso eigą,
- galima siekti tiek kiek nori,
- visi gali bendradarbiauti ir būti vienoje erdvėje, pasipraktikavus lengva suprasti kur kas yra, kaip veikia sistema. Labai puiku, kad yra elektroninis vadovėlis,
  - sistema yra patogi tuo, jog darbą galima įkelti į tam tikrą skyrių ir darbą iškart gali gauti mokytojas. Taip susidaro kažkoks archyvas ir tuos darbus galima matyti, prisiminti, kada reikia,
  - patogiu įdėti pamokos darbą ir nesiųsti mokytojui į „gmail'ą“,
  - galima laisvai prieiti prie sistemos be jokių trukdžių,
  - patogiu tai jog vadovėlis įdėtas į tinklapį, gali pamatyti kitų žmonių prisegtus darbus,
  - nuolatos galiu pasižiūrėti į knygą,
  - labai greitai ir patogiai galima atsiskaityti, gauti informacijos.

Visi respondentai nurodė ką norėtų keisti sistemoje (žr. 24) ir kurse. Devyni respondentai rekomenduotų mokintis tokiu pat būdu ir kitai grupei.

Ką rekomenduotumėte keisti kitais mokslo galvojant apie nuotolinę sistemą?

10 atsakymų

Prisijungimo sistemą arba būdą, kad būtų lengviau
Galbūt būtų galima šalia prisegto darbo, parašyti ir pažymį, koks už tą darbą yra gautas įvertinimas. Taip pat matyti savo anksčiau įkeltus darbus, stebėti savo įvertinimų kitimą, pažangą.
Daugiau pasidėti su šiomis programomis
Palengvinti ir nepridėti per daug punktų sistemoje, palengvinti nuėjimą į tam tikras skiltis, galbūt padaryti klausimų sekciją, jei vaikai kažko nesupranta, kad galėtų užduoti klausimus ir gautų atsakymą iš mokytojo.
Problemų jokių nekilo, naudojantis sistema, todėl neturiu pasiūlyti, ką būtų galima keisti
Keisti dizainą, kad viskas būtų tvarkingiau sudėliota
Nemanau jog reikia kažką pakeisti, viskas tiko
Pakeisti prisijungimą, nes iki siol neismokau savo slaptazodžio
Linkiu mokiniams netinginauti
hmm.

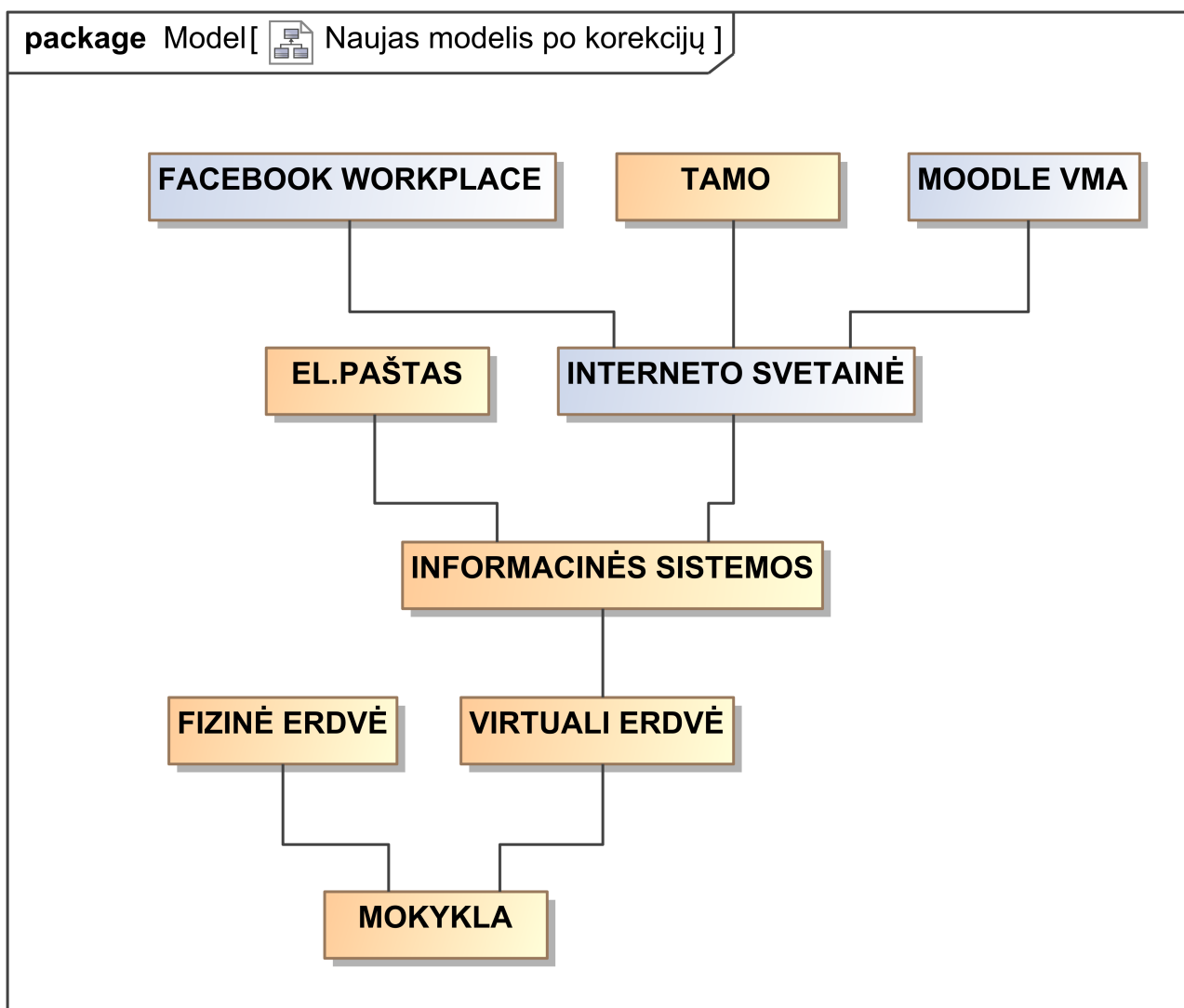
24 pav. Ką rekomenduojate keisti?

Apibendrinant, moksleivių naudojusią pagalbinių nuotolinio mokymosi kursą, apklausą galima teigti, kad išbandžiusieji virtualia mokymosi aplinka paremtą mokymąsi vertina ją palankiai.

10.4 Informacinė sistema po nuotolinio mokymosi sistemos įdiegimo

Projekto įgyvendinimo metu buvo atlikti trys esminiai mokyklos informacinės sistemos pakeitimai (žr. 25), visi mėlynai pažymėti komponentai buvo naujai įdiegti, arba atnaujinti iš esmės:

1. įdiegta nuotolinio mokymosi sistema, skirta teikti pagalbą mokiniui,
2. įdiegta Facebook Workplace aplinka, skirta greitesniam ir patogesniam bendravimui,
3. atnaujinta mokyklos interneto svetainė, skirta prijungimui prie virtualių aplinkų.

25 pav. Informacinė sistemos schema po korekcijos

Atsižvelgiant į naudotojų komentarus, naudojamos sistemos tapo pasiekiamos iš vienos vietos.

REKOMENDACIJOS

Plėtojant laikinai mokyklos negalinčių lankyti mokinių pagalbos mechanizmus, kaip vieną iš pagalbos mokiniui elementų mokykloje tikslinga taikyti ir virtualiomis mokymosi aplinkomis paremtą *nuotolinį mokymą* jungiant jį su tradiciniais pagalbos būdais.

Rekomenduojama:

- parengti informacinių technologijų dalyko kursus skirtus visoms besimokančiųjų klasėms,
- integruoti kitus mokykloje dėstomus dalykus (užsienio kalbas, istoriją, biologiją, matematiką, geografiją ir kitus) į mokymosi nuotoliniu būdu sistemą,
- tobulinti kurso sudedamųjų dalių navigaciją, temų išdėstymą, užduotis taip kad jos būtų aiškesnės besimokantiejiems,
- pristatyti pagalbines nuotolinio mokymosi sistemas, kitoms bendrojo lavinimo mokykloms.

IŠVADOS

1. Laikinai mokyklos negalintiems lankyti mokiniams gali būti taikomas mišrus mokymosi modelis, – nuotolinį mokymąsi jungiant su tradiciniu.
2. Atlikus tyrimą galima teigti, kad 95% Vilniaus krikščionių gimnazijos mokinių turi galimybės naudotis mišriu mokymu. 71% Vilniaus krikščionių gimnazijos mokinių mano kad, nuotolinis mokymasis ypač naudingas tada, – kai jie negalėjo lankyti mokyklos.
3. Suprojektuota laikinai mokyklos negalinčių lankyti mokinių nuotolinio mokymosi sistema apima mokyklos interneto svetainę, e. dienyną „Tamo“, virtualią mokymosi aplinką realizuotą „Moodle“ pagrindu ir bendravimo priemonę „Facebook Workplace“.
4. Sukurtoje sistemoje testavimas realizuotas su informacinių technologijų bandomuoju nuotolinio mokymosi kursu „HTML žymėjimo pagrindai 10 klasė“.
5. Atliktos korekcijos po bandomojo testavimo, parengtos rekomendacijos ir išvados.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

- [1] Redaktorė Nijolė Šorienė Maketavo Valdas Daraškevičius, „ANKSTI PALIEKANTYS MOKYKLĄ: SITUACIJA LIETUVOJE“, *Švietimo problemos analizė*, 2013.
- [2] Donata Vaičiūnaitė, „NUOTOLINIS MOKYMASIS: MOKYMOSI GALIMYBIŲ IŠPLĖTIMAS“, *ŠVIETIMO PROBLEMOS ANALIZĖ*, nr. 73, 9 Birželio 2012.
- [3] J. Petronytė, „Vakarų ekspresas“, 24 11 2016. [interaktyvus]. Prieiga per: <http://www.ve.lt/naujienos/visuomene/svietimas/kaip-mokosi-lietuvos-vaikai-uzsienyje-1510343/>. [žiūrėta 18 01 2017].
- [4] „UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRAS“, 2016. [interaktyvus]. Prieiga per: <http://www.ulac.lt/uploads/downloads/SergamumasUL2015.pdf>. [žiūrėta 20 01 2017].
- [5] Nida Ambrasė, „Šiuolaikinio specialisto kompetencijos: teorijos ir praktikos dermė - NUOTOLINIO MOKYMO(SI) DIEGIMO BENDROJO UGDYMO MOKYKLOJE VEIKSNIŲ TYRIMAS“, 2012. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://ojs.kauko.lt/index.php/ssktpd/article/viewFile/338/334>. [žiūrėta 07 01 2017].
- [6] A. Targamadzė, „Technologijomis grįsto mokymosi priemonės ir sistemos“, 2011. [interaktyvus]. Prieiga per: http://www.esparama.lt/documents/10157/490675/Technologijomis_gristas_mokymasis.pdf/428e7cc9-f214-4c55-8972-a8af35370765. [žiūrėta 22 12 2017].
- [7] V. TARGAMADŽĖ, „ALTERNATYVIOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLOS SAMPROTAVIMO ERDVĖS IR KRITERIJŲ BRĖŽTIS“, *LOGOS*, t. SPALIS GRUODIS, nr. LOGOS 53, pp. 188-189, 02 Lapkritis 2007.
- [8] L. R. Vyriausybė, „DĖL MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMAS, TINKLO KŪRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“, *Valstybės žinios*, nr. 79-3869, 29 birželio 2011.
- [9] Lietuvos Respublikos Vyriausybė, „Lietuvos informacinės visuomenės plėtros 2011–2019 metų programa Nr. 301“, Vilnius, 2011.
- [10] Tarptautinę migracijos organizaciją, „Nuotolinis mokymas Lietuvos mokyklose“, 19 Sausio 2018. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://renkuosilietuva.lt/pradzia/svietimas/lituanistinis-mokymas-ir-bendrasis-ugdymas-esant-uzsienyje/>. [žiūrėta 19 Sausio 2018].
- [11] Vilniaus Ozo gimnazijoje, „Nuotolinis mokymas Vilniaus Ozo gimnazijoje“, *VILNIAUS OZO GIMNAZIJA*, [interaktyvus]. Prieiga per: <http://ozogimnazija.lt/nuotolinis-mokymas-vilniaus-ozo-gimnazijoje/>. [žiūrėta 27 12 2016].
- [12] Šiaulių Simono Daukanto gimnazija, [interaktyvus]. Prieiga per: <http://www.daukantas.lt/index.php?sr=nuot>. [žiūrėta 27 12 2016].
- [13] D. Rutkauskienė, A. Lauraitis ir D. Gudonienė, „Pažangių mokymosi technologijų naudojimas ugdymo procese“, *INFORMACIJOS MOKSLAI*, nr. 66, 2013.
- [14] Švietimo ir mokslo ministerija, „Ugdymo programos“, 28 12 2016. [interaktyvus]. Prieiga per: http://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/ugdymo-programos/1_pradinio%20ugdymo%20bendroji%20programa.pdf. [žiūrėta 28 12 2016].
- [15] Švietimo ir mokslo ministerija, „Ugdymo programos“, [interaktyvus]. Prieiga per: http://www.smm.lt/web/lt/pedagogams/ugdymas/ugdymo_prog. [žiūrėta 28 12 2016].
- [16] N. UAB, „Tavo mokykla“, 12 2010. [interaktyvus]. Prieiga per: [http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/TavoMokykla_\(TaMo\)_2010-12.pdf](http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/TavoMokykla_(TaMo)_2010-12.pdf). [žiūrėta 05 05 2018].
- [17] R. K. Ellis, „Field Guide to Learning Management“, American Society for Training & Development, 2009. [interaktyvus]. Prieiga per: http://web.csulb.edu/~arezaei/ETEC551/web/LMS_fieldguide_20091.pdf. [žiūrėta 20 gruodžio 2017].
- [18] LISTedTECH, „What Learning Management Systems (LMS) and Student Information Systems (SIS) Are Used in Conjunction?“, 23 Gegužės 2017. [interaktyvus]. Prieiga per: <http://listedtech.com/learning-management-systems-lms-student-information-systems-sis-used-conjunction/>. [žiūrėta 23 Lapkričio 2017].

- [19] Šiaulių „Sandoros“ progimnazija, „Nuotolinis mokymas,“ [interaktyvus]. Prieiga per: <http://www.sandora.eu/nuotolinis-mokymas/>. [žiūrėta 07 01 2017].
- [20] M. Stonkienė, „ELECTRONIC LEARNING, INFORMATION AND COMMUNICATION: THEORY AND PRACTICE,“ Faculty of Communication, Vilnius University, Department of Information and Communication, 2013. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.esec.vu.lt/straipsniai/index.php/elearning/article/download/6/6>. [žiūrėta 11 06 2017].
- [21] „Donating to Moodle,“ Moodle Pty Ltd, [interaktyvus]. Prieiga per: <https://moodle.org/donations/>. [žiūrėta 02 04 2018].
- [22] J. Scavichio, „Blackboard Pricing: Costs and Top LMS Alternatives,“ Better Buys, 28 12 2016. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.betterbuys.com/lms/blackboard-pricing/>. [žiūrėta 05 01 2018].
- [23] ILIAS, „About ILIAS,“ ILIAS open source e-Learning e.V., [interaktyvus]. Prieiga per: https://www.ilias.de/docu/goto.php?target=cat_580&client_id=docu. [žiūrėta 14 01 2018].
- [24] D. S. Helfer, „E-Learning Service Leaders Blackboard and WebCT Merge,“ Information Today, Inc, 17 10 2005. [interaktyvus]. Prieiga per: <http://newsbreaks.infotoday.com/NewsBreaks/ELearning-Service-Leaders-Blackboard-and-WebCT-Merge-16101.asp>. [žiūrėta 13 01 2018].
- [25] Apereo Foundation, „Try Sakai,“ Apereo Foundation, [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.sakaiproject.org/try-sakai>. [žiūrėta 14 01 2018].
- [26] i. AS, „Licensing and pricing,“ itslearning AS, [interaktyvus]. Prieiga per: http://developer.itslearning.com/Licensing_and_pricing.html. [žiūrėta 10 01 2018].
- [27] S. e. V., „Stud.IP-Portal: Organisieren, Verwalten Lernen, Lehren,“ Stud.IP e. V., [interaktyvus]. Prieiga per: http://www.studip.de/home/?no_cache=1&sword_list%5B0%5D=kosten. [žiūrėta 18 01 2018].
- [28] Instructure, „LMS Pricing | Canvas Learning Management System,“ Instructure, 2018. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.canvaslms.com/affordability>. [žiūrėta 15 01 2018].
- [29] e. Industry, „Claroline Connect Pricing - eLearning Industry,“ eLearning Industry, [interaktyvus]. Prieiga per: <https://elearningindustry.com/directory/elearning-software/claroline-connect/pricing>. [žiūrėta 15 01 2018].
- [30] Ltd, D2L, „Brightspace LMS for Higher Education,“ D2L Corporation, [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.d2l.com/higher-education/>. [žiūrėta 17 01 2018].
- [31] V. Jeremic, M. Cirovic, Z. Radojicic, N. Milenkovic ir N. Petrovic, „FACEBOOK VS. MOODLE: WHAT DO STUDENTS REALLY THINK?,“ University of Belgrade, 2013. [interaktyvus]. Prieiga per: <http://www.icicte.org/Proceedings2013/Papers%202013/12-1-Petrovic.pdf>. [žiūrėta 20 12 2017].
- [32] The Guardian, „A brief history of Facebook,“ the Guardian, 25 07 2007. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://www.theguardian.com/technology/2007/jul/25/media.newmedia>. [žiūrėta 20 12 2017].
- [33] C. Pappas, „Using Facebook For eLearning: The Ultimate Guide For eLearning Professionals,“ eLearning Industry, 31 09 2015. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://elearningindustry.com/using-facebook-for-elearning-ultimate-guide-for-elearning-professionals>. [žiūrėta 20 12 2017].
- [34] R. Daubaras, S. Daubaras, I. Mackevič ir V. Paukštė, Šiuolaikinis žvilgsnis į tinklapių kūrimą, Vilnius: Teva, 2009.
- [35] C. Pappas, „How To Use Facebook For Social Learning,“ eLearning Industry, 17 09 2013. [interaktyvus]. Prieiga per: <https://elearningindustry.com/how-to-use-facebook-for-social-learning>. [žiūrėta 20 12 2017].

PRIEDAI

1 Priedas. Pažyma dėl sistemos diegimo

VILNIAUS KRIKŠČIONIŲ GIMNAZIJA

Kodas 191709877, Bitėnų g.2C, 06239-LT, Vilnius. Tel. 8 645 39816, el. paštas: mokykla@kmok.lt

---

PAŽYMA

2018-05-14

Vilnius

Dėl sistemos diegimo

Informuojame kad informacinių technologijų mokytojas Audrius Batisa 2017-2018 mokslo metais įdegė ir naudoja pagalbinę nuotolinio mokymosi sistemą pasiekiamą per nuorodą iš mokyklos interneto svetainės ir tiesiogiai interneto adresu <https://kmok.vma.liedm.lt>.

Sistemą planuojama naudoti ją toliau plėtojant ir ateityje.

Direktorius

Valdas Statulevičius

LAIKINAI MOKYKLOS NEGALINČIŲ LANKYTI MOKINIŲ PAGALBINIS MOKYMAS (IS) NUOTOLINIU BŪDU

Danguolė Rutkauskienė¹, Audrius Batisa¹

¹*Kauno technologijos universitetas, Lietuva*

Santrauka. Nuolatinio nuotolinio mokymosi paslaugos bendrojo lavinimo mokyklose teikiamos tam tikrai atitinkančiai kriterijus besimokančiųjų grupei. Tačiau nuotolinio mokymosi galimybes jungiant su tradiciniu mokymusi, gauname nuolatinį pagalbos mechanizmą kuriuo gali naudotis besimokantieji laikinai negalintys lankyti pamokų. Šiame straipsnyje bus pristatomas pagalbinio nuotolinio mokymosi organizavimo būdas skirtas teikia pagalbą mokiniams laikinai negalintiems lankyti bendrojo lavinimo mokyklos.

Raktiniai žodžiai: Pagalbinis mokymasis, nuotolinis mokymasis, pagalba mokiniui.

IVADAS

Mokymasis bendrojo ugdymo mokyklose (pradinė mokykla, pagrindinė mokykla, progimnazija, vidurinė mokykla, gimnazija toliau tekste – “mokykla”) yra neatsiejama šiuolaikinių vaikų gyvenimo dalis, kuri įprastai vyksta mokymo įstaigoje, nustatytu laiku ir nustatytoje vietoje. Vaikui susirgus, dalyvaujant olimpiadose, ar kultūros renginiuose, tėvams kartu su vaiku išvykus į komandiruotę ar vaikui dalyvaujant mainų programose, jis *laikiniai nelanko mokyklos, tačiau lieka jos sąrašuose*. Sugrįžęs į savo mokymo įstaigą toks vaikas turi pasivyti bendramokslis papildomai mokydamasis savarankiškai.

Kaip vieną iš *pagalbinio mokymo elementų* mokykloje tikslinga taikyti *nuotolinį mokymą* paremtą virtualiomis mokymosi aplinkomis jungiant jį su tradiciniu mokymu, kadangi toks mokymas suteikia laisvės vietai ir laikui pasirinkti, turi išliekamąją vertę, o per laiką sukaupus įvairių mokomųjų dalykų ugdymo turinį, gali padėti taupyti mokytojo laiką skirtą papildomoms konsultacijoms.

1.1 ESAMA SITUACIJA

2012 metais Lietuvoje bendrojo ugdymo mokyklos nelankė 14,4 tūks. mokyklinio amžiaus vaikų [1]. 2011–2012 m. m. 17-oje Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų nuotoliniu būdu mokėsi 287 mokiniai [2]. Švietimo ir mokslo ministerijos specialistų teigimu, mokinių, besimokančių nuotoliniu būdu, skaičius auga: 2013 m. taip mokėsi 847 vaikai, 2016 - jau 2 304 [3].

Remiantis Užkrečiamų ligų ir AIDS centro duomenimis Lietuvos gyventojų sergamumo struktūroje sergamumas užkrečiamosiomis ligomis kasmet sudaro nuo 10 % iki 20 % visų užregistruotų susirgimų šalyje [4], tai tik viena iš laikino nelankymo priežasčių.

Jeigu vaiko mokykloje nebuvimo laiku rašomas atsiskaitymas, pagal mokyklos tvarkas, per nustatytą laiko terminą jis turi pasirengti atsikaitymui savarankiškai ir atsiskaityti. Tačiau tokiu atveju mokiniui *reikalinga papildoma pagalba*.

Pagalba mokiniui teikiama:

- papildomų konsultacijų su mokytoju metu,
- mokinys seka įrašus elektroniniame dienyne,
- naudojami pratybos ir vadovėliai,
- konsultuojasi su tėvais ir bendramoksliais.

Neteikiant savalaikės pagalbos, nesudarant galimybių gauti mokymosi turinį ir konsultacija laiku, besimokantysis rizikuoja patirti nesėkmes kurios vėliau gali tapti didesnių mokymosi sunkumų, arba pašalinimo iš mokymo įstaigos.

1 pav. Problemų medis.

1.1.1 Nuotolinio mokymo(si) resursų panaudojimo galimybės

Informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) įsigalėjimas švietimo sistemoje ir jų diegimas sudaro tinkamas sąlygas taikyti nuotolinį mokymą(si) bendrojo ugdymo mokyklose. IKT integravimas į mokyklą – tai viena iš kertinių švietimo pertvarkos dalių, nuo kurios sėkmės priklauso visos švietimo reformos klotis [5].

Šiuolaikiniam mokymuisi apibūdinti vartojami šie terminai: tradicinis (angl. face-to-face learning), elektroninis, virtualusis. Visi šie mokymosi būdai gali būti realizuojami akivaizdžiai arba nuotoliniu būdu [6]. Lietuvos universitetuose įprasta praktika naudoti Mokymosi valdymo sistemas (MVS angl. LMS - Learning management system)

nuolatinėse studijose. Tuo tarpu bendrojo lavinimo mokyklose MVS naudojamos dažniausia tik nuotolinio mokymo atveju, o virtuali, t.y. pasiekama iš bet kurios vietos mokymosi aplinka formuojama pasitelkiant E. Dienynus, E. Pratybas bei kitas socialinio bendravimo ir dokumentų dalijimosi aplinkas.

“Jei tradicinis mokymas, organizuojamas mokymo centre, paprastai vyksta nustatytu laiku, fizinėje erdvėje, t.y. susijęs su laiku ir vieta, tai nuotolinis apibrėžiamas kaip bet koks mokymas(is), kai mokymo(is) paslaugas dažniausia valdo pats besimokantis asmuo, o paslaugos teikėjas jam suteikia pagalbą, paramą. Įvertinant tai, kad žinių informacinėje visuomenėje nuotolinis mokymas(is) vis daugiau įsigali ir jo pagrindiniai elementai (lankstumas, savarankiškas mokymasis ir parama mokymuisi) yra priimtini ir galintys tarpiti švietimo paslaugų terpėje. Ypač tam pasitarnauja nuotolinio mokymo(si) pagrindas mokymosi atvirumas, galimybė mokinių ir mokytojų išlaisvinti erdvėje, laike, kas sudaro pagrindą naujai mokymosi linkmei, kurioje besimokantysis gali pasirinkti individualesnę mokymąsi ar studijas, o mokytojas jam tampa patarėju, metodiniu vadovu, mokymo(si) ar studijų turinys orientuotas į besimokantįjį ir pan.

Šie pastebėjimai leidžia teigti, kad *ateityje turėtų kisti švietimo paslaugų pobūdis ir mokyklų statusas, struktūra, funkcijos* ir pan., nes formuojasi XXI a. būdingos tinklinės struktūros, kurios, sujungusios savo vidinius ir išorinius bendradarbiaujančius tinklus, gali įgyti sinerginį efektą” [7].

1.1.2 Teisinė aplinka

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, - Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo. Mokykla, kurios nuostatuose (įstatuose) numatytas *nuotolinis mokymas*, šalies mokinius pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ir akredituotas vidurinio ugdymo programas *moko nuotoliniu būdu*, jeigu turi *technologinių išteklių, metodinę medžiagą* ir šalies mokinių mokymą nuotoliniu būdu yra *raštu suderinusi su švietimo ir mokslo ministru* [8]. Lietuvos informacinės visuomenės plėtros 2011 – 2019 metų programoje numatyta – skatinti Lietuvos gyventojus įgyti žinių ir įgūdžių, kad jie sėkmingai naudotųsi informacinėmis ir ryšių technologijomis (toliau – IRT), įsitrauktų į žinių visuomenę, gerėtų jų gyvenimo kokybę, mažėtų socialinė atskirtis, sudaryti tam sąlygas. Kur vienas iš pirmo prioriteto uždavinių 7.2.3. *sudaryti naujos kokybės lanksčias mokymosi sąlygas, sudarančias individualizuoto mokymo ir mokymosi elektroninėje erdvėje visą gyvenimą galimybes* [9].

1.1.3 Gerojo praktika Lietuvoje

Lietuvoje šiuo metu naudojantis nuotoliniu mokymu galima įgyti Pagrindinį ir Brandos atestatus. Tokias paslaugas teikia penkios mokyklos Lietuvoje [10].

- Vilniaus Ozo gimnazija (1-8 klasės ir I-IV gimnazijos klasės)
- Šiaulių Simono Daukanto gimnazija (asmenys iki 20 metų, 9-12 klasės)
- Šiaulių Sandoros progimnazija (1-8 klasės)
- Akmenės suaugusiųjų mokymo centras (asmenys nuo 16 metų, 5-12 klasės)
- Kretingos suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras (11-12 klasės)

Literatūros šaltiniuose dažniausia minimos Ozo Gimnazija [11], Šiaulių Simono Daukanto gimnazija [12], Šiaulių „Sandoros“ progimnazija, kuri vykdo nuotolinį mokymą 1–8 klasėms [2] ir kitos mokyklos.

Pasak Ozo gimnazijos direktoriaus “Didelis patogumas yra tai, kad mokiniai gali atlikti užduotis bet kuriuo paros metu ir bet kurią savaitės dieną. Esant rimtam pagrindimui mokytojas turi teisę atidėti užduočių atlikimo terminą ilgesniam laikui.

Nuotoliniu būdu besimokantiems Lietuvos piliečiams mokslas yra nemokamas. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (PUPP) ir Brandos egzaminus mokiniai laiko pagal PUPP ir egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarką. Lietuvių kalbos ir matematikos dalyko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus galima laikyti Skype, o egzaminus būtina laikyti, atvykus į gimnaziją. Sėkmingai baigę kursą mokiniai gauna valstybės pripažintus išsilavinimą patvirtinančius dokumentus” [11].

Šiaulių Simono Daukanto gimnazijoje, kaip ir Vilniaus Ozo gimnazijoje nuotolinį mokymąsi gali rinktis asmenys (mokiniai), kurie dėl įvairių priežasčių negali įgyti žinių tradicinėje bendrojo lavinimo mokykloje:

- besigydantys medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, ar namie, kuriems dėl ligos ar patologinės būklės gydytojų konsultacinė komisija yra paskyrusi mokymą namie;
- turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendaciją, ne ilgiau kaip vienus mokslo metus;
- dalyvaujantys didelio meistriškumo sportininkų rengimo, tarptautinių dalykinių olimpiadų pasirengimo, tarptautinėje mokinių mobilumo (judumo) ar mainų programose
- nepilnametės, esančios nėštumo ir gimdymo atostogose, nepilnamečiai, auginantys savo vaikus;
- turintys specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas laikinai išvykę į užsienį, taip pat mokiniai pagal Vaiko teisių apsaugos tarnybos rekomendaciją;
- mokiniai, mokomi kasdiniu būdu pagal vidurinio ugdymo programą, atitinkamo dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, jei nesusidaro laikinoji grupė;
- laikinai ir nuolat užsienyje gyvenantys asmenys, pageidaujantys mokytis pagal lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos programas [12].

1.2 PAGALBINIO MOKYMO(SI) TAIKYMAS

Bendrojo lavinimo mokyklose pagrindinis mokymas(is) vyksta akivaizdiniu būdu konkrečioje vietoje ir nustatytu laiku. Nesant mokykloje, pagalbos resursai yra riboti.

Įdiegus nuotolinio mokymosi valdymo sistemą ir sukūrus atskirų dalykų virtualias mokymosi aplinkas, pagalbinis mokymas(is) tampa labiau prieinamas.

Virtualia mokymosi aplinka neprivaloma naudotis kasdienio mokymosi metu. Tačiau jeigu sistema veikia ir yra aktyvi nuolat, moksleivis gali ja naudotis pagal poreikį, - kai negalėjo lankyti mokyklos ir nori pasivyti kursą, nori pasiruošti

1.3 MOKYMO SI VALDYMO SISTEMOS PAGALBINIAM MOKYMUI(SI) PASIRINKIMAS

Mokymosi valdymo sistema - yra programinė įranga, skirta švietimo kursų arba mokymosi programų administravimui, dokumentavimui, stebėjimui, ataskaitų teikimui ir gavimui [13]. Ji padeda dėstytojui/mokytojui teikti medžiagą, valdyti testus ir užduotis, stebėti studentų/moksleivių pažangą, bendrauti.

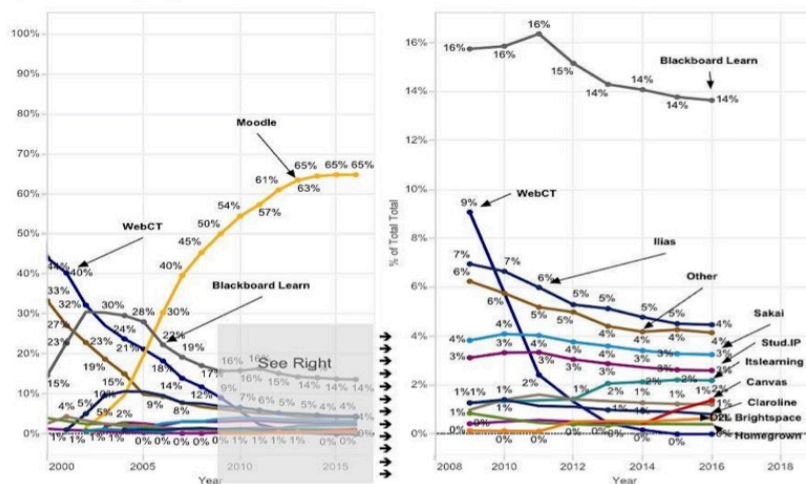
Nuotolinio mokymosi paslaugas teikiančiose mokyklose [12, 14, 11] Lietuvoje [15] viena populiariausių mokymo(si) valdymo sistemų yra Moodle. Šią sistemą taip pat naudoja ir Lietuvos universitetai į kuriuos stoja dalis abiturientų.

LieDM konsorciumas teikia palaikymo paslaugas universitetams, kolegijoms, mokykloms, gimnazijoms jų valdomoje infrastruktūroje įsidiegusioms Moodle [16].

Mokslo įstaigose, visame pasaulyje naudojamos įvairios mokymosi valdymo sistemos (MVS). Dažniausia tai Blackboard, Moodle, Instructure, D2L, Sakai, Pearson ir kitos kiek mažiau žinomos MVS.

Kiekvienais metais MVS naudojimo dinamika kinta. Remiantis LISTedTECH duomenimis, apklausus 1600 Europos aukštojo mokslo įstaigas dėl naudojamų mokymosi valdymo sistemų, jų tendencijas 2000 - 2016 metais kito nuo WebCT 2000-iais, iki Blackboard Learn 2005-iais. O 2016 metais dažniausia naudojama MVS įvardinama Moodle [17] žiūrėti (pav. 3 MVS Panaudojimo tendencijos Europos aukštosiose mokyklose).

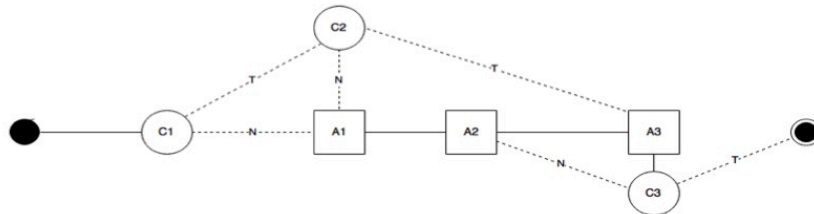
Kanadoje ilgą laiką tarp Mokymosi valdymo sistemų pirmavo WebCT, tačiau dabar ją lenkia Moodle, JAV pirmąją Blackboard, antroje vietoje pagal populiarumą Moodle, ją vežasi Canvas [17].

3 pav. MVS Panaudojimo tendencijos Europos aukštosiose mokyklose.

atsiskaitymui/kontroliniam darbui/testui, nori pasiruošti egzaminams ar papildomai pasimokyti neaiškias vietas tiek kartų kiek jam asmeniškai reikia.

Kontekstiniame grafe (2 pav. Sistemos panaudojimas.) atvaizduojama, kaip veikia pagalbinė nuotolinio mokymosi sistema kai moksleivis nebuvo pamokoje.

2 pav. Sistemos panaudojimas.

LENTELĖ 1. KONTEKSTINIŲ MAZGŲ DETALIZAVIMAS

ELEMENTAS	REIŠMĖ
C1	Ar mokinys buvo pamokoje?
C2	Ar išmoko?
C3	Ar atsiskaitė temą?

LENTELĖ 2. VEIKSMŲ MAZGŲ DETALIZAVIMAS

ELEMENTAS	REIŠMĖ
A1	Prisijungti prie pagalbinės sistemos
A2	Išmokti temą
A3	Atsiskaityti (kontrolinis/testas)

Dalyko temos dėstomos tiesiogiai mokiniams esant klasėje, taip sudaroma galimybė užduoti klausimus apie ir VMS naudojimą, kartu vyksta ir dalyko mokymasis ir susipažinimas su pagalbine nuotolinio mokymo(si) sistema.

Pamokoje nedalyvavęs moksleivis naudodamasi pagalbine nuotolinio mokymosi sistema turi galimybę išmoksti praleistą pamoką(as) ir pasirengia atsiskaitymui. Nesėkmės atveju temą galima kartoti tol kol ji bus išmokta.

Pirmais metais naudojantis pagalbine nuotolinio mokymo(si) sistema rengiant dalyko kursą, mokytojams teks didelis krūvis. Tačiau sekančiais metais, toms pačioms klasėms temos kartojasi, o toje klasėje mokosi jau kiti moksleiviai, taip atsiranda pakartotinio medžiagos panaudojimo galimybė.

Kadangi Moodle yra populiariausia MVS Europoje tikėtina, kad abiturientai su ja susidurs ir toliau studijuodami ne tik Lietuvos bet ir Europos universitetuose.

IŠVADOS

Pagalbinė nuotolinio mokymosi sistema sudaro galimybes besimokančiajam išmolti dėstomą medžiagą laikinai nesant mokykloje, mokytis patogioje vietoje ir patogiu laiku, kartoti medžiagą pagal poreikį tiek kartų kiek reikia ją įsisavinti.

Teisė aktais yra nusakomi privalomi reikalavimai tiekiant *nuolatinės* nuotolinio mokymo(si) paslaugas. *Pagalbinio* nuotolinio mokymo(si) paslaugų teikimas nėra reglamentuojamas teisės aktuose, todėl gali būti taikomas mokymo institucijos iniciatyva.

Organizuojant pagalbinį mokymą(si) nuotoliniu būdu, remiantis mokymosi valdymo sistemų naudojimo tendencijomis pasaulyje, kaina, sistemos kūrėjų gyvybingumu, galimybė MVS naudotis Lietuvių kalba, gerąją praktika Lietuvos mokyklose ir universitetuose, - šiuo metu mokymosi valdymo sistema Moodle patogiausias pasirinkimas Lietuvos mokykloms organizuojant pagalbinį mokymą(si) nuotoliniu būdu.

LITERATŪRA

- [1] |Redaktorė N. Šorienė, Maketavo V. Daraškevičius, "ANKSTI PALIEKANTYS MOKYKLĄ: SITUACIJA LIETUVOJE," Švietimo problemos analizė, 2013.
- [2] Donata Vaičiūnaitė, "NUOTOLINIS MOKYMASIS: MOKYMO SI GALIMYBIŲ IŠPLĖTIMAS," ŠVIETIMO PROBLEMOS ANALIZĖ, no. 73, 9, Birželio 2012.
- [3] J. Petronytė, "Vakarų ekspresas," 2016. [Online]. Available: <http://www.ve.lt/naujienos/visuomene/svietimas/kaip-mokosi-lietuvos-vaikai-uzsienyje-1510343/>. [Accessed 18 01 2017].
- [4] "UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRAS," 2016. [Online]. Available: <http://www.ulac.lt/uploads/downloads/SergamumasUL2015.pdf>. [Accessed 20 01 2017].
- [5] N. Ambrasė, "Šiuolaikinio specialisto kompetencijos: teorijos ir praktikos dermė - NUOTOLINIO MOKYMO(SI) DIEGIMO BENDROJO UGDYMO MOKYKLOJE VEIKSNIŲ TYRIMAS," 2012. [Online]. Available: <https://ojs.kauko.lt/index.php/ssktpd/article/viewFile/338/334>. [Accessed 07 01 2017].
- [6] Targamadžė, "Technologijomis grįsto mokymosi priemonės ir sistemos," 2011. [Online]. Available: http://www.esparama.lt/documents/10157/490675/Technologijomis_gristas_mokymasis.pdf/428e7cc9-f214-4c55-8972-a8af35370765. [Accessed 22 12 2017].
- [7] V. Targamadžė, "ALTERNATYVIOS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLOS SAMPROTAVIMO ERDVĖS IR KRITERIJŲ BRĖŽTIS," LOGOS, vol. SPALIS GRUODIS, no. LOGOS 53, pp. 188-189, 02 Lapkritis 2007.
- [8] L. R. Vyriausybė, "DĖL MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMAS, TINKLO KŪRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO," Valstybės žinios, no. 79-3869, 29 birželio 2011.

- [9] Lietuvos Respublikos Vyriausybė, "Lietuvos informacinės visuomenės plėtros 2011–2019 metų programa Nr. 301," Vilnius, 2011.
- [10] Tarptautinę migracijos organizaciją, "Nuotolinis mokymas Lietuvos mokyklose," 19 Sausio 2018. [Online]. Available: <https://renkuosilietuva.lt/pradzia/svietimas/lituanistinis-mokymas-ir-bendrasis-ugdymas-esant-uzsienyje/>. [Accessed 19 Sausio 2018].
- [11] Vilniaus Ozo gimnazija, "Nuotolinis mokymas Vilniaus Ozo gimnazijoje," VILNIAUS OZO GIMNAZIJA, [Online]. Available: <http://ozogimnazija.lt/nuotolinis-mokymas-vilniaus-ozo-gimnazijoje/>. [Accessed 27 12 2016].
- [12] Šiaulių Simono Daukanto gimnazija, [Online]. Available: <http://www.daukantas.lt/index.php?sr=nuot>. [Accessed 27 12 2016].
- [13] R. K. Ellis, "Field Guide to Learning Management," American Society for Training & Development, 2009. [Online]. Available: http://web.csulb.edu/~arezaei/ETEC551/web/LMS_fieldguide_20091.pdf. [Accessed 20 gruodžio 2017].
- [14] Šiaulių „Sandoros“ progimnazija, "Nuotolinis mokymas," [Online]. Available: <http://www.sandora.eu/nuotolinis-mokymas/>. [Accessed 07 01 2017].
- [15] M. Stonkienė, "ELECTRONIC LEARNING, INFORMATION AND COMMUNICATION: THEORY AND PRACTICE," Faculty of Communication, Vilnius University, Department of Information and Communication, 2013. [Online]. Available: <https://www.esec.vu.lt/straipsniai/index.php/elearning/article/download/6/6>. [Accessed 11 06 2017].
- [16] LieDM, "Šiuo metu LieDM paslaugomis naudojasi šios Lietuvos švietimo institucijos," LieDM, 2016. [Online]. Available: <https://vma.liedm.lt/institucijos>. [Accessed 20 12 2017].
- [17] ListedTech, "European LMS Market," ListedTech, 01 12 2016. [Online]. Available: <http://listedtech.com/european-lms-market/>. [Accessed 20 12 2017].

SUBSIDIARY DISTANCE LEARNING FOR STUDENTS WHO ARE TEMPORARILY UNABLE TO ATEND SCHOOL

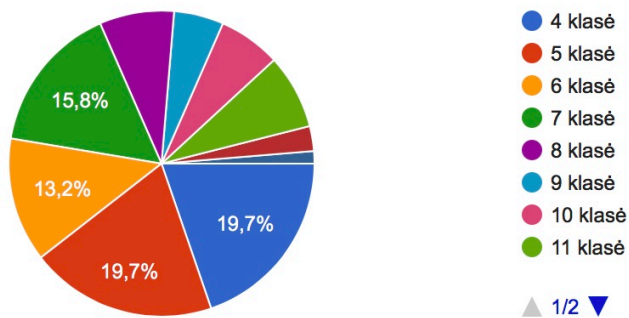
Danguolė Rutkauskienė, Audrius Batisa

Permanent distance learning services at general education schools is providing for pupils with some certain criteria. Distance learning opportunities for connecting with traditional learning, get a permanent aid mechanism available to students temporarily unable to attend school. This article will present a method for organizing distance learning, designed to assist students who are temporarily unable to attend general education schools.

3 Priedas. Apklausa prieš sistemos projektavimą

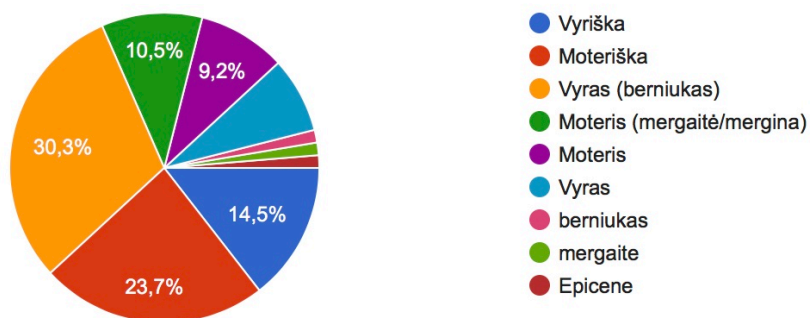
Jūsų klasė?

76 atsakymai

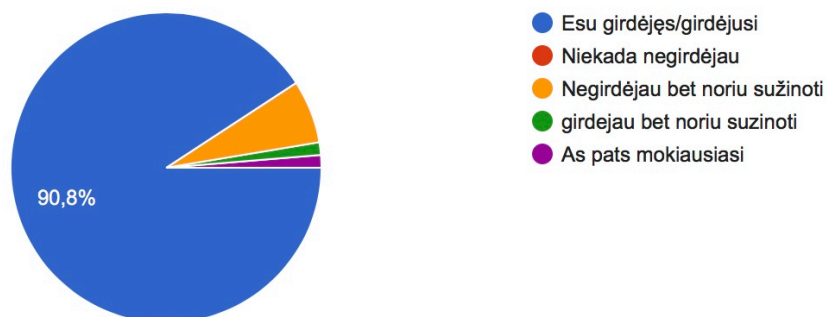
Jūsų lytis?

76 atsakymai

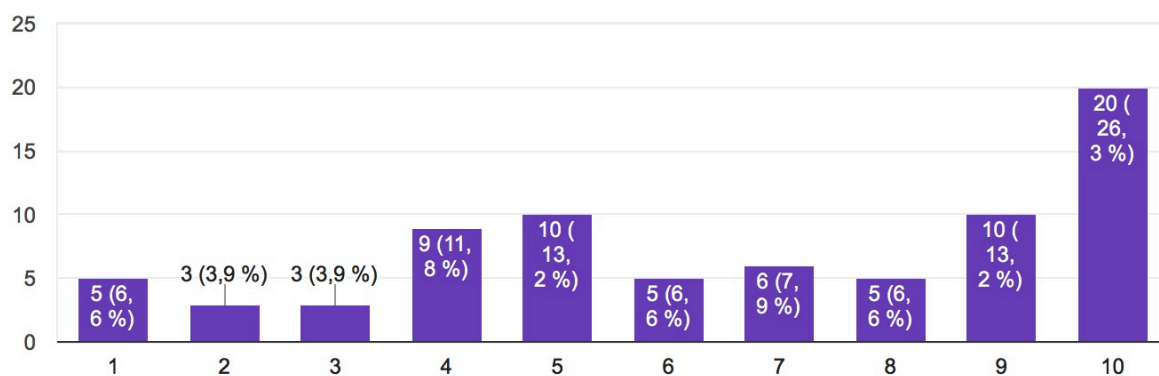
Ar teko girdēti apie mokymāsi nuotoliniu būdu (internetu)?

76 atsakymai

Ar norētumēte mokyti nuotoliniu būdu (internetu)?

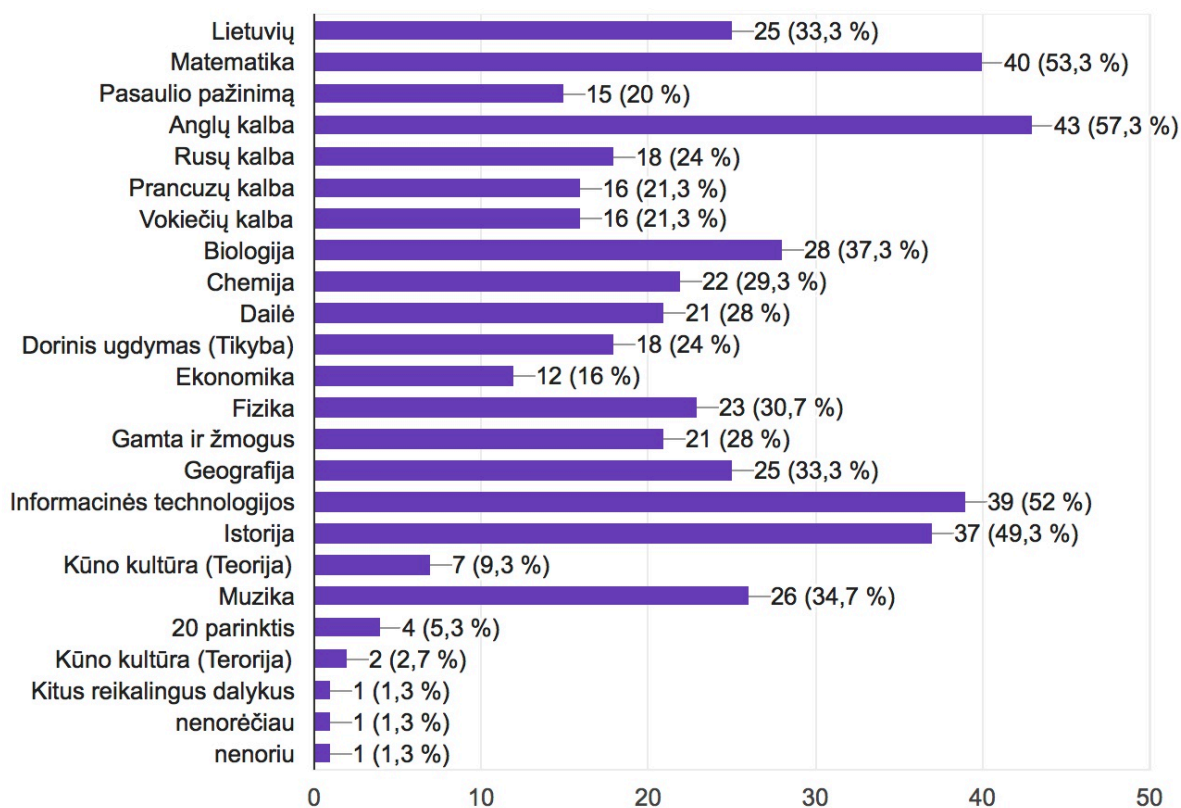
76 atsakymai

Kuriuos mokymosi dalykus norėtumėte mokytis nuotoliniu būdu (internetu)?

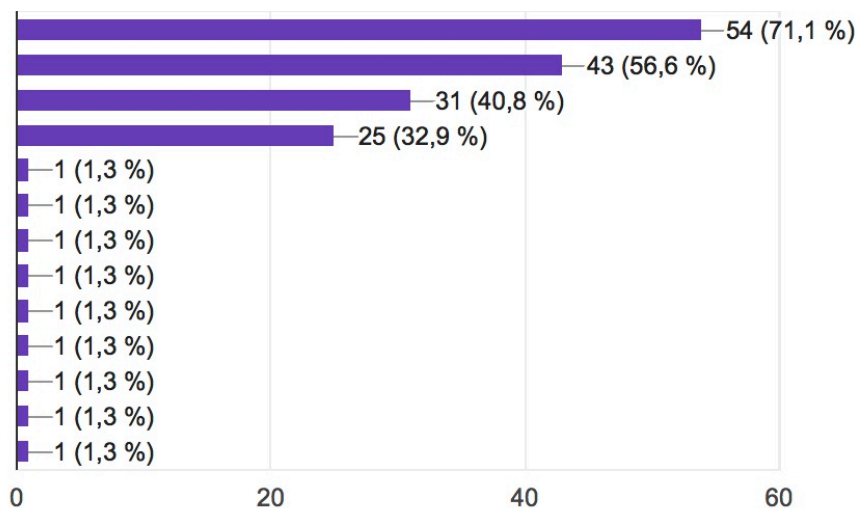

75 atsakymai

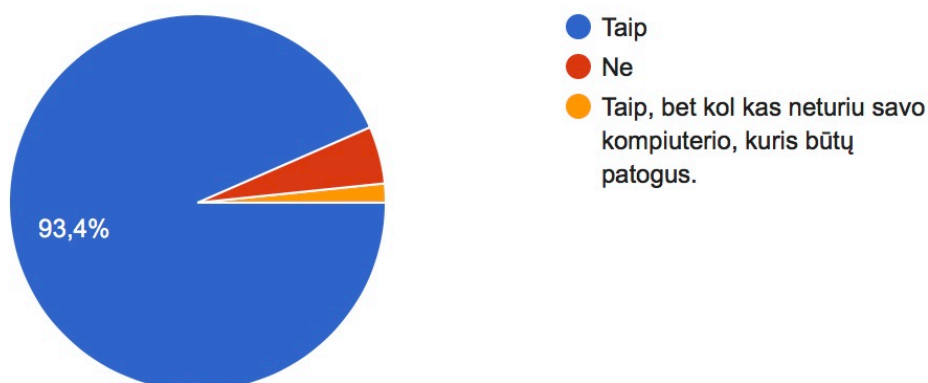
Kaip jūs manote, kada ypač būtų naudingas mokymasis nuotoliniu būdu (internetu)?

76 atsakymai

Ar turite galimybę namuose naudotis kompiuteriu arba planšetiniu kompiuteriu?

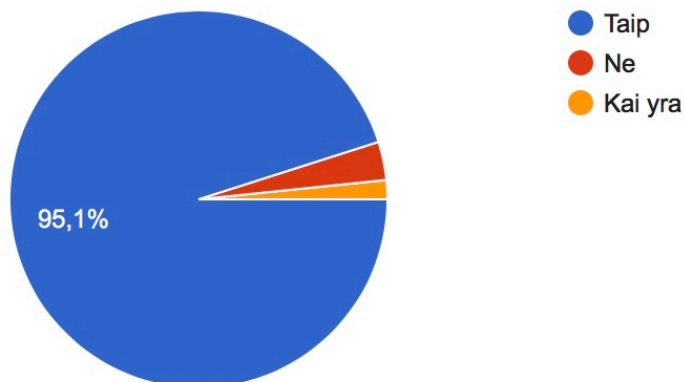
61 atsakymas

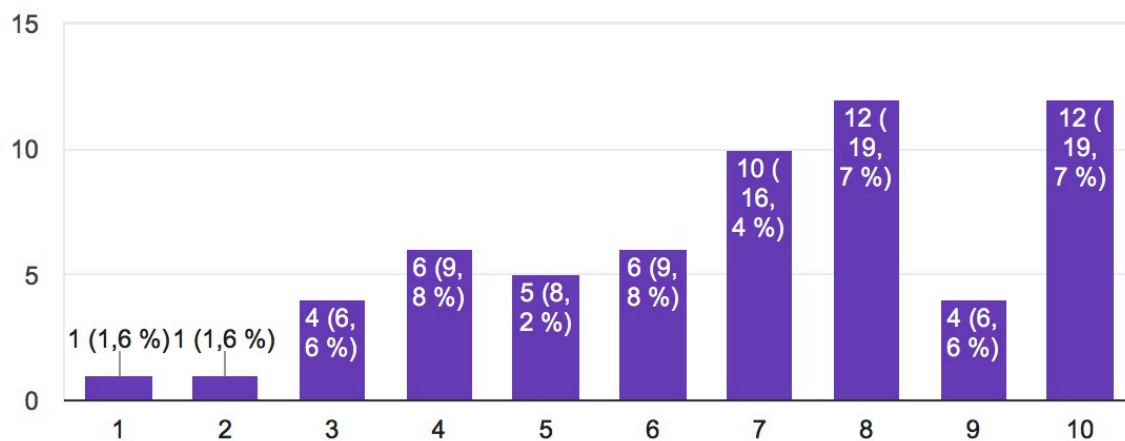
Ar turite galimybę namuose naudotis internetu?

61 atsakymas

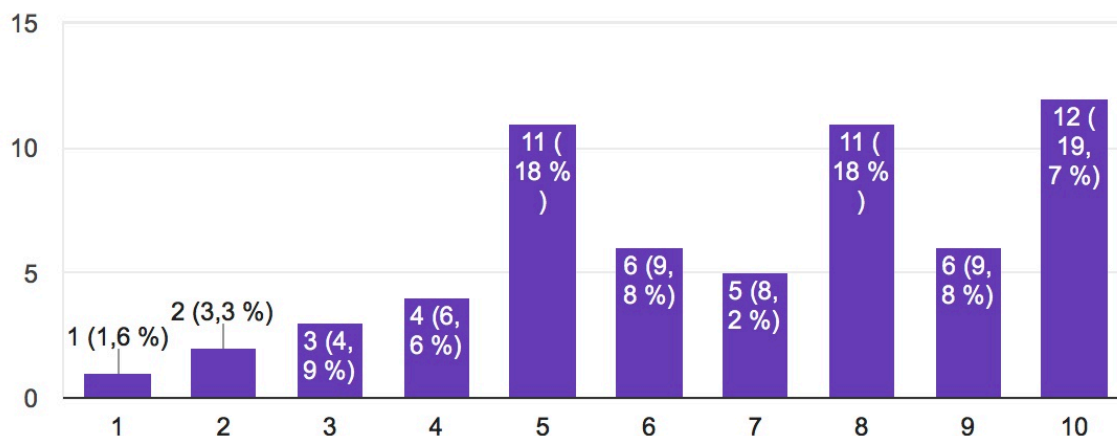
Ar dažnai namie kompiuterį naudojate mokymosi tikslams? Įvertinkite dešimties balų skalėje

61 atsakymas

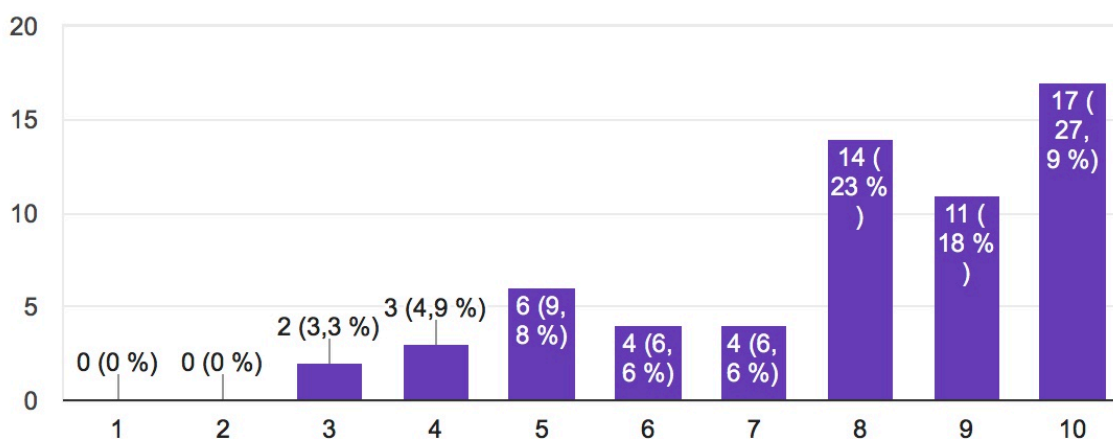
Ar dažnai namie internetą naudojate mokymosi tikslams? Įvertinkite dešimties balų skalėje

61 atsakymas

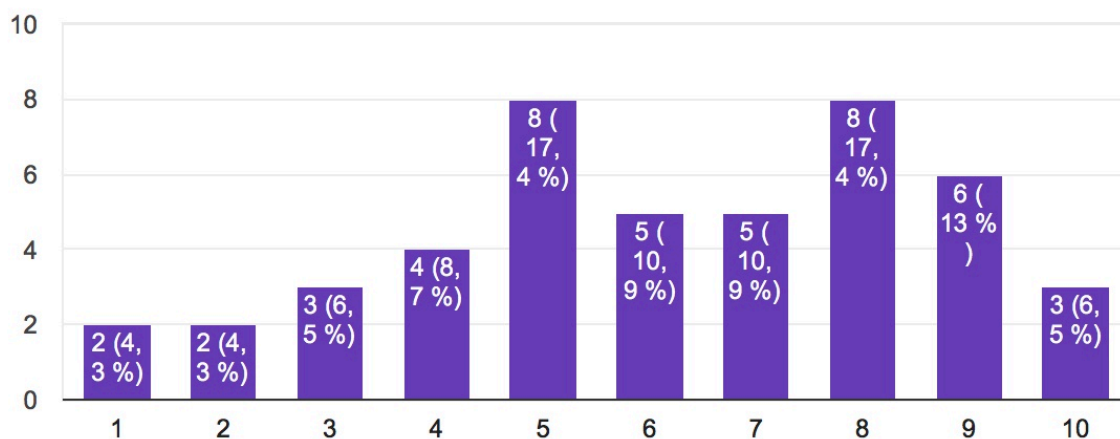
Dešimties balų sistema įvertinkite galimybę visą pamokų (dėstytų temų) medžiagą pasiekti internete (jeigu tokia galimybė būtų suteikta, tai būtų...)?

61 atsakymas

Jeigu turėtumėte galimybę naudotis papildoma mokymosi medžiaga internete, kaip dažnai ja naudotumėte? Įvertinkite dešimties balų sistema.

46 atsakymai

Dėkoju už jūsų atsakymus

Jūsų komentarai

5 atsakymai

keisti klausimai. (2)

Tos temos neturėtų būti tik teorija, bet ir kažokie bent jau minimalūs paaškinimai.

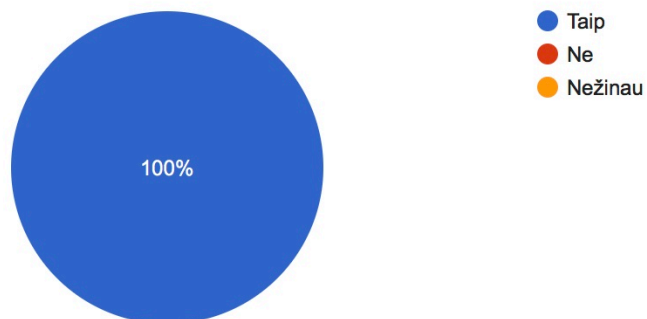
Ateityje tai bus vienintelis mokymosi būdas 100%.

Apklausoje buvo rašymo klaidų.

4 Priedas. Kontrolinė apklausa po sistemos bandomojo kurso

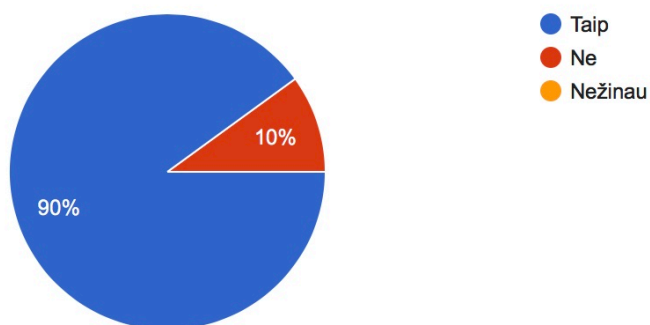
Ar naudojotės sistema ?

10 atsakymų

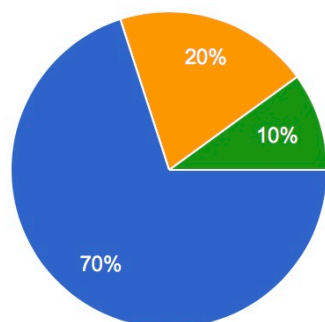
Ar naudojotės elektroninė knyga pateikta kurse "Šiuolaikinis žvilgsnis į tinklapių kūrimą"?

10 atsakymų

Kokiu būdu jungiatės prie sistemos?

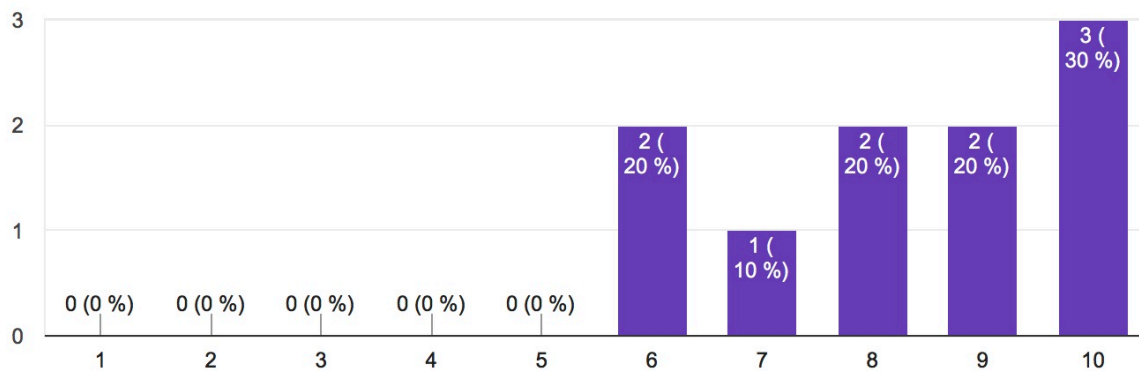
10 atsakymų

- Per mokyklos interneto svetainę
- El.pašte randu nuordą
- Prisimenu sistemos adresą
- Kartais naršyklė pati prisimena adresą

Įvertinkite sistemos patogumą balais nuo 1 iki 10

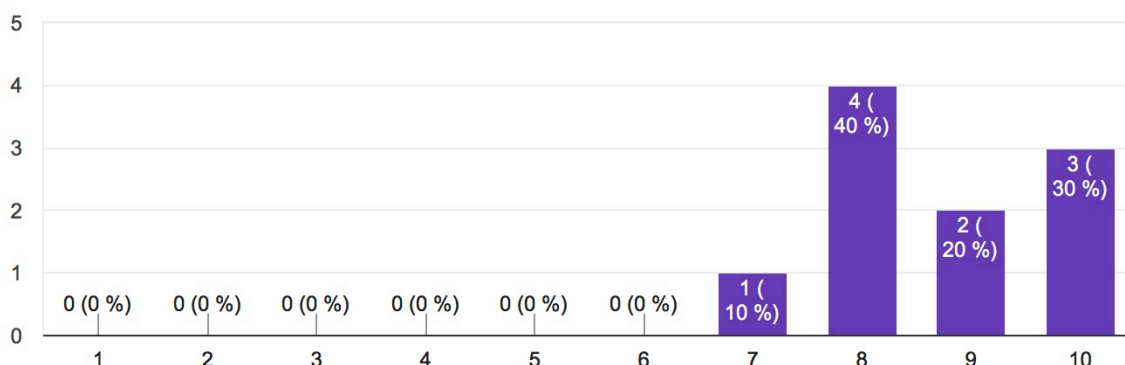
10 atsakymų

Įvertinkite kurso "Šiuolaikinis žvilgsnis į tinklapių kūrimą" pateikimą virtualiu būdu balais nuo 1 iki 10

10 atsakymų

Kokius pastebėjote sistemos trūkumus?

10 atsakymų

Reikia kažkur jungtisi ir prisiminti prisjungio vardus.

Galbūt galėtų būti gražesnis dizainas, tačiau tai tikrai nėra skubos reikalas ar ypatingas trūkumas

Ilgi prisijungimai

Gražesnis dizainas, lengviau suprantami punktai, kur ir ką įdėti, žinoti ar jau įdėtas failas.

Trūkumų nepastebėjau

Sunku rasti informaciją, kurios reikia. Kiek neaiškiai viskas sudėliota arba galbūt man trūksta patirties su šia sistema

Nepastebečiau jokių trūkumų, viskas dirbo gerai

Nepastebečiau, nes dar neilgai naudojame

reikia prisijunginėti

vartotojo sąsaja atsiskaitant darbus, dalijantis darbais, ikeliant gali būti tiek nepatogi, nes tiek sunkiau susigaudyti, bet lengva įprasti.

Kokius pastebėjote sistemos privalumus?

10 atsakymų

Galiu mokytis sbet kada
Labai patogiu naudotis, lengva įkelti darbus ir stebėti kurso eigą
Galima Siekti tiek kiek nori
Visi gali bendradarbiauti ir būti vienoje erdvėje, pasiprktikavus lengva suprasti kur kas yra, kaip veikia sistema.Labai puiku, kad yra elektroninis vadovėlis.
sistema yra patogi tuo, jog darbą galima įkelti į tam tikrą skyrių ir darbą iškart gali gauti mokytojas. Taip susidaro kažkoks archyvas ir tuos darbus galima matyti, prisiminti, kada reikia.
Patogu įdėti pamokos darbą ir nesiųsti mokytojui į gmail'ą
Galima laisvai prieiti prie sistemos be jokių trukdžių
Patogu tai jog vadovėlis idetas į tinklapi, gali pamatyti kitu žmonių prisegtus darbus
Nuolatos galiu pasižiūrėti į knygą
labai greitai ir patogiai galima atsiskaityti, gauti informacijos.

Ką rekomenduotumėte keisti kitais mokslo galvojant apie nuotolinę sistemą?

10 atsakymų

Prisijungimo sistemą arba būdą, kad būtų lengviau
Galbūt būtų galima šalia prisegto darbo, parašyti ir pažymį, koks už tą darbą yra gautas įvertinimas. Taip pat matyti savo anksčiau įkeltus darbus, stebėti savo įvertinimų kitimą, pažangą.
Daugiau pasidėti su šiomis programomis
Palengvinti ir ne pridėti per daug punktų sistemoje, palengvinti nuėjimą į tam tikras skiltis, galbūt padaryti klausimų sekciją, jei vaikai kažko nesupranta, kad galėtų užduoti klausimus ir gautų atsakymą iš mokytojo.
Problemų jokių nekilo, naudojantis sistema, todėl neturiu pasiūlyti, ką būtų galima keisti
Keisti dizainą, kad viskas būtų tvarkingiau sudėliota
Nemanau jog reikia kažką pakeisti, viskas tiko
Pakeisti prisijungimą, nes iki šiol neismokau savo slaptazodžio
Linkiu mokiniams netinginiauti
hmm.

Ką rekomenduotumėte keisti kitais mokslo galvojant apie kursą?

10 atsakymų

Nežinau
Jį pateikti įdomiau, sugalvoti lengvesnę didžiausią užduotį
Nieko nenoriu keisti
Daugiau praktikos, ne tiek daug teorijos. Daugiau pavyzdžių, kad nereiktų mokytis, o vaikai tiesiog patys greitai įsimintų per praktiką, be kalimo.
kursas buvo įdomus ir naudingas, todėl nieko neturiu, ką parekomenduoti
Viskas tvarkoj, viską nuosekliai einame, tik galbūt vadovėlių naujesnių reiktų su naujesnėmis programom, nes šiaip naudojames ne tokiom patogiom programom
Šiek tiek sumažinti informacijos
Reiketu keleta temu sudeti i viena, nes labai daug ko nespejome
neįsivaizduoju kokių temų yra, bet temos atrodė truputėli šokinėjančios
mazinti teksto kieki ir akcentuoti gairiu naudojima, besimokant nauju gairiu pajungti praeitu temu gaires naujoms temoms, kad butu lyg isbandymas.

Ar rekomenduotumėte taip mokytis ir kitai grupei, kuri bus po jūsų?

10 atsakymų

